

**ВНМУ ім. М. І. Пирогова:
ювілеї, події, дати –**

2025

**Вінницький національний медичний
університет ім. М. І. Пирогова
Наукова бібліотека імені Гордія Палія**

**ВНМУ ім. М. І. Пирогова:
ювілеї, події, дати
2025**

Календар знаменних і пам'ятних дат

Вінниця, 2024

УДК 61(091)+908](477.44)(059)

В 48

Укладачі:

Юрчишина О. А., завідувачка сектору краєзнавчих видань
Кокус В. В., головний бібліотекар

Редакторка Сухарева Л. В.

Відповідальна за випуск Кравчук Н. М., директорка
наукової бібліотеки

ВНМУ ім. М. І. Пирогова: ювілеї, події, дати –
В 48 2025 : календар знаменних і пам'ятних дат / уклад.
О. А. Юрчишина, В. В. Кокус ; ред. Л. В. Сухарева ;
відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2024. – 148 с.

Видання містить інформацію про визначні події в житті
Вінницького національного медичного університету
ім. М. І. Пирогова та його ювілярів 2025 року. Матеріали
підготовлені на основі архівних та біографічних відомостей.

Рекомендовано науковцям, студентам, краєзнавцям,
бібліотечним працівникам та всім, хто цікавиться історією
медицини університету, діяльністю його науковців,
видатних випускників.

УДК 61(091)+908](477.44)(059)

ПЕРЕДМОВА

Не час владарює над нами, а ми над ним

Махатма Ганді

До календаря знаменних і пам'ятних дат на 2025 рік увійшли матеріали про визначні події в житті університету та його ювілярів – докторів наук, професорів, завідувачів кафедр, випускників, починаючи з їх п'ятдесятиріччя, які зробили вагомий внесок у розвиток медичної науки, охорони здоров'я, а також культури, літератури й мистецтва краю.

Видання також містить інформацію про Героїв російсько-української війни – науковця В. М. Іпатова та студента О. М. Семенця, які віддали своє життя за Україну.

Матеріали розміщені у календарній і хронологічній послідовності та супроводжуються списком бібліографічних джерел. Дати у виданні, в міру можливості, вказано за новим стилем. Календар ілюструють поезії сучасних авторів. Видання доповнює список ювілярів-доцентів 2025 р. та іменний покажчик ювілярів.

Календар не претендує на вичерпність. Уточнення, доповнення та пропозиції до поданих матеріалів приймемо з вдячністю.

Сподіваємося, що представлена у виданні інформація стане корисною для науковців, студентів, краєзнавців, бібліотечних працівників та для всіх, хто цікавиться історією університету, діяльністю його науковців та видатних випускників.

Висловлюємо щирю вдячність Коденчук Людмилі Олександрівні, старшій інспекторці відділу кадрів та Мацьковій Людмилі Яківні, завідувачці архіву ВНМУ ім. М. І. Пирогова, які долучилися до підготовки календаря.

Січень

***

*Ти на мене чекай
Відхололими сірими схилами.
Ти на мене чекай.
І не сивій від мокрих століть.
Допалає ріка.
І на ранок народиться сильною.
І по наших щоках
Сипоне її зоряний лід.
І почнеться туман.
І почнеться велике завершення.
І затихне зима.
І плесне жовтизною за край.
Ще нічого нема.
Хай усі називаються першими.
Ще нічого нема.
Ти чекай мене. Тільки чекай.*

Роман Скиба

ПАНЕНКО Василь Васильович

05.01.1965

60 років від дня народження

Хірург, заслужений лікар України (2018).

Народився в селищі Сутиски, нині Вінницького р-ну Вінницької обл. Закінчив Вінницький медичний інститут ім. М. І. Пирогова (1988). Дитячий хірург Вінницької міської дитячої лікарні № 1 (1989–1990); дитячий хірург поліклініки Вінницької обласної дитячої клінічної лікарні (1990–1994); хірург торакального відділення Вінницької обласної дитячої клінічної лікарні (1994–1998; 2000–2001); серцево-судинний хірург Військово-медичного Центру військово-повітряних сил України (1998–2000); хірург-стоматолог центру медичної допомоги дітям з патології щелепно-лицьової ділянки Вінницької обласної дитячої клінічної лікарні (2001–2008); заступник головного лікаря Вінницької обласної дитячої клінічної лікарні (2008–2010); заступник директора Департаменту охорони здоров'я та курортів Вінницької обласної державної адміністрації (2010–2014); головний лікар Вінницької обласної дитячої клінічної лікарні (2014–2022); з 2022 р. – директор Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М. І. Пирогова. За його безпосередньою участю у медичному закладі активно розвивається трансплантологія, впроваджуються інші сучасні методи лікування.

Література

1. Вінницьку «Пироговку» очолив головлікар дитячої // 33-й канал. – 2023. – 28 груд. – 1 січ. : фот.
2. Паненко В. Василь Паненко: Ми вже лікуємо пацієнтів з інших країн : [бесіда з В. В. Паненком, керівником ВОКЛ ім. М. І. Пирогова] / Василь Паненко ; зап. В. Скрипник // Голос України. – 2023. – 15 груд. – С. 8 : фот.

СОБЧУК Галина Семенівна

06.01.1930 – 10.11.2019

95 років від дня народження

Лікар, музейний працівник.

Народилася в с. Малинки, нині Хмельницького р-ну Хмельницької обл. Закінчила Вінницький медичний інститут (1954). Працювала лікарем Клубівської дільничної лікарні Ізяславського р-ну, заступником головного лікаря Меджибізької районної лікарні на Хмельниччині (1954–1958).

Навчалася в клінічній ординатурі Вінницького медичного інституту (1958–1960). Науковий співробітник (1960–1968), Генеральний директор Національного музею-садиби М. І. Пирогова у Вінниці (1968–1992).

Автор близько 100 наукових праць з історії медицини, в т. ч. двох монографій, тематико-експозиційних планів, реконструкції експозиції будинку Пирогова та церкви-некрополя. Зробила вагомий внесок у популяризацію досягнень вітчизняної медичної науки і практики охорони здоров'я; створення Музею медицини УРСР (м. Київ),

відновлення музею-садиби М. І. Пирогова (нині Національний музей-садиба М. І. Пирогова, м. Вінниця). Під її керівництвом музей-садиба М. І. Пирогова став одним з кращих музейних закладів України та набув статусу Національного (1997).

Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (1983). Заслужений працівник культури України (1999).

Пішла з життя 10 листопада 2019 р. у м. Вінниця.

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. 131, Т. 4 : С – Я, арк. 71–80.

2. Берегиня спадщини М. І. Пирогова // Вінниця – місто послідовників М. І. Пирогова : монографія / [О. А. Юрчишина, Н. М. Кравчук, Л. В. Сухарева та ін. ; Наук. б-ка ВНМУ ім. М. І. Пирогова]. – Вінниця, 2020. – С. 420–433 : фот.

3. Собчук Галина Семенівна // Жінки України : біогр. енцикл. слов. / уклад. : Л. Г. Андрієнко [та ін.]. – Київ, 2001. – С. 420.

4. Собчук Г. С. «Те, що музей-садиба М. І. Пирогова став Національним – для нас велика гордість і честь» : [бесіда з Г. С. Собчук, дир. музею-садиби М. І. Пирогова] / Г. С. Собчук ; зап. Г. Касіяненко // Вінниц. газета. – 1997. – 10 лип.

5. Національний музей-садиба М. І. Пирогова. Собчук Галина Семенівна. Генеральний директор музею // Золота книга України. Золотий фонд нації. Медицина та медичні послуги / уклад.: І. В. Болгов. – Київ, 2009. – С. 102–105.

6. Приходський О. О. З ювілеєм! : [Г. С. Собчук – 70 років] // Медицина Вінниччини. – 2000. – Січ. (№ 1).

7. Про присудження Державних премій Української РСР в галузі науки і техніки 1983 року : постанова ЦК Компартії України і Ради Міністрів УРСР : [групі вчених за відновл. музею-садиби М. І. Пирогова, в т. ч. Г. С. Собчук] // Рад. Україна. – 1983. – 25 груд.

ШНІПОР Олександр Миколайович

06.01.1940

85 років від дня народження

Фотограф газети колективу ВНМУ ім. М. І. Пирогова «Молодий медик».

Народився в м. Вінниця. Закінчив Вінницький педагогічний інститут.

У ВНМУ ім. М. І. Пирогова працює з 1964 р.: лаборант кафедри фізики, старший лаборант науково-дослідного центру. Захоплювався радіоаматорством та спортом. Зробив сотні знімків для університетської газети. Зібрав унікальний фотоархів, у якому віддзеркалена історія ВНМУ ім. М. І. Пирогова, починаючи з 1958 року.

Література

1. Баркалова К. Позивний ut 7NK : фотограф ВНМУ Олександр Миколайович Шніпор – ювіляр / К. Баркалова // Молодий медик. – 2020. – Січ. (№ 1). – С. 7 : фот. кольор.

ПОЛІЩУК Сергій Степанович

07.01.1975

50 років від дня народження

Лікар-стоматолог, доктор медичних наук (2019), професор (2021).

Народився в с. Путринці, нині Шепетівського р-ну Хмельницької обл. Закінчив Вінницький медичний університет (1999), де відтоді працює: доцент, завідувач навчальної частини кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицьової хірургії (2007–2017), з 2017 р. – декан стоматологічного факультету.

Наукові дослідження: етіологія, патогенез, особливості клініки та лікування ускладнень травматичних пошкоджень і запальних процесів щелепно-лицьової ділянки; реконструктивні операції на обличчі та шиї; зубна і щелепно-лицьова імплантація.

Література

1. Поліщук Сергій Степанович [Електронний ресурс] / О. А. Юрчишина // Енциклопедія Сучасної України: [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: surl.li/ovaond (дата звернення: 08.09.2024), вільний. – Назва з екрана.

2. Поліщук Сергій Степанович // Науковці України. Еліта держави. – Київ, 2022. – Т. 7. – С. 277 : портр.

ЯНЧУК Борис Васильович

08.01.1935 – 25.05.2009

90 років від дня народження

Лікар, письменник, перекладач.

Народився с. Кордишівка, нині Хмельницького р-ну Вінницької обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1959), літературний інститут ім. М. Горького.

Працював головним лікарем дільничної лікарні в с. Глухівці (1959–1961), лікарем-терапевтом, в. о. головного лікаря дільничної лікарні в с. Бабин на Вінниччині.

Упродовж 1962–1963 рр. працював асистентом кафедри біохімії Вінницького медичного інституту. Очолював Житомирський міський відділ санітарної освіти, викладав у медичному технікумі. Працював у Миколаєві, Одесі.

Належав до когорти «шестидесятників». Писав оповідання, повісті, романи. Працював в галузі художнього перекладу. Член Спілки письменників України (з 1967 р.). Заслужений діяч культури України (2008).

Пішов з життя 25 травня 2009 р. в м. Одеса.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. № 401, т. 2 : Р – Я, арк. 614–633.
2. Письменник у білім халаті: 8 січня – 70 років письменнику-земляку Борисові Янчуку / Л. Пастушенко // Подолія. – 2005. – 12 січ. (№ 4). – С. 4.
3. Янчук Борис Васильович / Б. В. Хоменко // 3-над Божої ріки : літ. біобібліогр. слов. Вінниччини / заг. ред., упоряд. А. М. Подолинний. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Вінниця, 2001. – С. 391–392.

ЮЩЕНКО Тетяна Іванівна

10.01.1960

65 років від дня народження

Фармацевт, кандидат хімічних наук, доцент (2005).

Народилася в м. Вінниця. Закінчила хімічний факультет Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка (1981).

Працювала інженером, завідувачем Вінницької обласної харчової лабораторії. З 2001 р. – у ВНМУ ім. М. І. Пирогова:

старший викладач курсу фармації кафедри фармакології (2001–2003), доцент кафедри фармації (2003–2004), в. о. завідувача (2004–2005), завідувач (з 2005 р.) кафедри фармацевтичної хімії.

Напрями наукової діяльності: фармацевтичні дослідження лікарських засобів синтетичного та природного походження, вивчення взаємодії допоміжних речовин і активних інгредієнтів лікарських форм, аналітичне супроводження конструювання лікарських форм. Автор численних наукових праць, патентів на винаходи.

Нагороджена Почесними грамотами Департаменту освіти і науки Вінницької обласної держадміністрації, Почесними грамотами ректорату ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Література

1. ВНМУ ім. М. І. Пирогова: ювілеї, події, дати – 2020 : календар знаменних і пам'ятних дат / уклад. О. А. Юрчишина, В. В. Кокус ; відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2019. – С. 9–10 : портр.

2. Тетяна Ющенко: «Треба ставити перед собою цілі і бачити наступні завдання» : [бесіда з зав. каф. фармацевт. хімії Т. Ющенко] / Т. І. Ющенко ; спілкувалась В. Родінкова // Молодий медик. – 2010. – Берез. (№ 2). – С. 7 : фот.

СМИК Михайло Михайлович

11.01.1910 – 24.01.2005

115 років від дня народження

Патофізіолог, доктор медичних наук, професор.

Закінчив Одеський медичний інститут (1933), аспірантуру при кафедрі патологічної фізіології Одеського інституту удосконалення лікарів (1936). Одночасно працював в інституті курортології, згодом – асистентом кафедри біохімії медичного інституту. Асистент (1936–1938), завідувач (1938–1941)

кафедрі патологічної фізіології Вінницького медичного інституту. У 1941 р. евакуювався до Куйбишева, де працював викладачем у фельдшерсько-акушерській школі. Упродовж 1941–1943 рр. – асистент кафедри патологічної фізіології Казанського медичного інституту.

У 1943 р. був призваний до лав Червоної Армії, де служив на посадах начальника серобактеріологічної і клінічної лабораторії шпиталів. Із вересня 1946 р. – завідувач патофізіологічної лабораторії Інституту кліматотерапії туберкульозу. Організатор та перший завідувач кафедри патологічної фізіології Станіславського медичного інституту (нині Івано-Франківська державна медична академія; 1949–

1957). У 1957 р. організував кафедру патологічної фізіології Луганського медичного інституту, на якій працював до 1974 р. Фундатор і перший голова правління Луганського обласного науково-медичного товариства патофізіологів.

Був членом Вченої ради при МОЗ УРСР (1959–1967), членом ради із захисту дисертацій при Донецькому медичному інституті (1967–1972), проректором з наукової роботи Луганського медичного інституту на громадських засадах.

Напрями наукової діяльності: запалення і лікування запальних процесів суглобів, хребта; спонтанний тромбоз у воротній вені; зміни функцій органів при туберкульозі, тиреотоксикозі, лептонному шоку; ефективність лікувального використання ультразвуку.

Автор 55 друкованих праць, у т. ч. монографії «Вплив ультразвуку на організм» (1969).

Нагороджений орденами та медалями СРСР.

Пішов з життя 24 січня 2005 р. у м. Київ.

Література

1. ВНМУ ім. М. І. Пирогова: ювілеї, події, дати – 2020 : календар знаменних і пам'ятних дат / уклад. О. А. Юрчишина, В. В. Кокус ; відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2019. – С. 10–11 : портр.

2. Розвиток патофізіології в Україні / за ред. О. Мойбенка ; наук. уклад. С. Б. Французова. – Київ, 2009. – С. 217, 244, 256, 266–267, 289.

3. 105 років від дня народження Михайла Михайловича Смика // Імена в медицині у відгомоні часу. 2015 рік : календар знаменних та пам'ятних дат / Нац. наук. мед. б-ка України ; уклад.: С. М. Булах, Л. Є. Корнілова, М. С. Слободенюк ; наук. консультант Р. І. Павленко ; відп. за вип. Т. А. Остапенко. – Київ, 2014. – С. 20.

МАРКОВА Олена Олексіївна

12.01.1930 – 21.01.2000

95 років від дня народження

Патофізіолог, доктор медичних наук (1968), професор (1970). Заслужений діяч науки і техніки України (1997).

Народилася у м. Гнівань, нині Вінницького р-ну Вінницької обл. Закінчила Вінницький медичний інститут (1954). З 1957 р. працювала у Тернопільській медичній академії: завідувач (1975–1996), професор кафедри патофізіології (1996–2000). Очолювала тернопільську школу патофізіологів.

Наукові дослідження: функціональний стан регуляторних систем і передавання нервових імпульсів при кисневому голодуванні, міокардіодистрофії, гіпокінезії, ожирінні. Вдосконалила і впровадила метод лікування ожиріння за допомогою інтрагастрального введення кисневої піни.

Автор понад 190 наукових праць, у т. ч. книг «Лікування ожиріння» (1986), «Як запобігти ожирінню» (1993); низки авторських свідоцтв на винаходи.

Пішла з життя 21 січня 2000 р. у м. Тернопіль.

Література

1. Олена Олексіївна Маркова // Медична академія. – 2000. – № 1. – С. 6.
2. Олена Олексіївна Маркова: до 80-річчя з дня народження // Медична гідрологія та реабілітація. – 2010. – Т. 8, № 1. – С. 98–99.

3. Файфура В. В. Маркова Олена Олексіївна / В. В. Файфура // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2018. – Т. 19 : Малиш-Медицина. – С. 244 : портр.

4. Хара М. Життя – для науки : [80 років з дня народж. О. Маркової] / М. Хара, В. Файфура, Ю. Бондаренко // Медична академія. – 2010. – 25 лют. – С. 6.

КОЗИР Ніна Миколаївна

14.01.1920 – 2014

105 років від дня народження

Анатом, доктор медичних наук (1971), професор (1972).

Народилася в с. Азарово Мосальського р-ну, нині Калузької обл. (РРФСР). Закінчила Туркменський державний медичний інститут в Ашгабаті (1942). Працювала фельдшером метрополітену, фельдшером (1937–1939), лікарем-хірургом (1942–1944)

залізничної поліклініки в Ашгабаті. Асистент кафедри шпитальної хірургії Туркменського державного медичного інституту (1944–1945). Ординатор Крижопільської районної лікарні (1946), завідувач лікарською дільницею в с. Ситківці (1947–1949), ординатор Могилів-Подільської районної лікарні на Вінниччині (1949–1953). Із 1970 р. – в Одеському медичному інституті: професор кафедри нормальної анатомії (1971–2003).

Із 1953 р. працювала у Вінницькому медичному інституті: асистент (1953–1961), доцент (1961–1967), в. о. завідувача (1967–1968), завідувач (1968–1970) кафедри нормальної анатомії.

Наукові дослідження: морфологія підшлункової і кровообіг вилочкової залоз людини та тварин.

Учасниця Другої світової війни. Нагороджена медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». У 2005 р. Козир Н. М. була призначена стипендія Президента України.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. № 722, арк. 273–347.
2. Білявський О. І. Козир Ніна Миколаївна / О. Білявський // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2013. – Т. 13 : Киї – Кок. – С. 649 : портр.

КАПУСТЯН Григорій Якович

22.01.1915 – 1999

110 років від дня народження

Педіатр, організатор охорони здоров'я. Заслужений лікар УРСР (1963).

Народився в с. Погоріла, нині Гайсинського р-ну Вінницької обл. Закінчив Кам'янець-Подільський фельдшерсько-акушерський технікум (1937), вступив до Вінницького медичного інституту. З початком Другої світової війни пішов на фронт. У 1947 р. закінчив навчання у Львівському медичному інституті.

Працював дитячим лікарем у селищі Калинівка, нині місто Вінницької обл. З 1951 р. працював у м. Вінниця: очолював дитячий ревматологічний санаторій, з 1952 р. – дитячу міську лікарню № 2. Був одним із ініціаторів створення

дитячої обласної лікарні у місті, яка відкрилася в 1960 р. і стала школою передового досвіду. Працював дитячим лікарем до 1979 р. Нагороджений державними нагородами СРСР.

Література

1. Григорій Капустян // Лікарі Вінниччини / О. М. Голяченко. – Тернопіль, 1999. – С. 56–58 : портр.
2. Дитячий лікар Григорій Капустян // Лікарі Вінниччини / О. М. Голяченко. 1995. – Ч. 2. – С. 5–6.
3. 100 років від дня народження Григорія Яковича Капустяна // Календар медичних дат та лікарів-ювілярів на 2015 рік / Вінниц. обл. наук. мед. б-ка. – Вінниця, 2014. – С. 14 : портр.

ПОГОРІЛИЙ Василь Васильович **24.01.1955**

70 років від дня народження

Дитячий хірург, доктор медичних наук (2006), професор (2007).

Народився в с. Станіславчик Білоцерківського р-ну Київської обл. Закінчив Уманське медичне училище (1974), педіатричний факультет Вінницького медичного інституту (1982), де відтоді й працює. Асистент (1985–2001), доцент (2001–2006), завідувач (2006–2015) кафедри дитячої хірургії ВНМУ ім. М. І. Пирогова. Із 2009 р. – проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Наукові дослідження: хірургічні втручання у новонароджених та дітей старшої вікової групи з вродженими

і набутими патологіями; генетичне прогнозування виникнення та особливостей перебігу гнійно-запальних захворювань, патологій сечостатевої системи у дітей.

Автор та співавтор численних наукових праць, у т. ч. науково-методичних посібників, винаходів, раціоналізаторських пропозицій.

Нагороджений Почесною грамотою МОЗ України (1997), Грамотою Верховної Ради України «За заслуги перед Українським народом» (2015).

Література

1. Історія хірургії дитячого віку України : навч. посіб. для лікарів-інтернів / Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика МОЗ України; ред. О. К. Толстанов [та ін.]. – Тернопіль, 2012. – С. 227–229, 414.

2. Погорілий В. Війна вносить корективи у підготовку майбутніх лікарів : [інтерв'ю з В. В. Погорілим, проректором із наук.-пед. та лікув. роботи ВНМУ ім. М. І. Пирогова] / В. Погорілий ; спілкувався Ю. Сегеда // Вінниччина. – 2023. – 3 трав. (№ 18). – С. 7 : фот.

3. Погорілий В. В. Онлайну не буде, але Ковіду – бій! : [бесіда з проф. В. В. Погорілим] / В. В. Погорілий ; спілкувалась В. Родінкова // Молодий медик. – 2022. – Верес.-жовт. (№ 3/4). – С. 3–4 : фот.

3. Погорілий Василь Васильович [Електронний ресурс] / О. А. Юрчишина // Енциклопедія Сучасної України : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://surl.li/ajhszr> (дата звернення: 08.11.2024), вільний. – Назва з екрана.

4. Погорілий Василь Васильович // Клініка дитячої хірургії / упоряд. Є. Є. Лойко. – Вінниця, 2014. – С. 27 : портр.

5. Сторінки історії Вінницького обласного товариства хірургів / Б. А. Болюх, В. О. Шапринський. – Вінниця, 2021. – С. 150.

ВЕНЦКІВСЬКИЙ Михайло Каспарович

24.01.1895 – 04.11.1961

130 років від дня народження

Акушер-гінеколог, доктор медичних наук (1941), професор (1946).

Народився у м. Київ. Закінчив 1-й Київський медичний інститут (1926), де відтоді працював: доцент (1936–1941; 1942–1943), завідувач (1943–1944) кафедри акушерства та гінекології, одночасно – заступник директора з науково-навчальної роботи відкритого з дозволу окупаційної влади Київського медичного інституту; доцент Київського медичного інституту, який повернувся з евакуації (1944–1945). З 1945 р. – завідувач кафедри акушерства та гінекології Чернівецького медичного інституту, з якого був звільнений за політичну неблагонадійність (перебував на окупованій території під час Другої світової війни); з 1948 р. – завідувач кафедри акушерства та гінекології Чкаловського медичного інституту (нині м. Оренбург, РФ). У 1950 р. був засуджений до 3-х років ув'язнення, покарання відбував до 1952 р. Реабілітований у 1953 р. Головний акушер-гінеколог Полтавського обласного відділу охорони здоров'я (1952–1956); завідувач кафедри акушерства та гінекології Вінницького медичного інституту (1956–1961).

Наукові праці присвячені діагностиці ранніх термінів вагітності; проблемам лікування асфіксії новонароджених; перебігу вагітності і пологів у жінок, хворих на туберкульоз;

вивченню злоякісних пухлин матки. Автор розділів у підручнику «Оперативное акушерство» (Київ, 1936).

Пішов з життя 4 листопада 1961 р. у м. Вінниця.

Література

1. Білоус В. І. Венцківський Михайло Каспарович / В. І. Білоус, І. В. Сергета // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2005. – Т. 4 : Ве – Вог. – С. 244 : портр.

2. Венцковський Михайло Каспарович // Засновники кафедр – корифеї науки Буковинського державного медичного університету : біобібліогр. покажч. / Буковин. держ. мед. ун-т, наук. б-ка ; уклад.: Єнькова Л. Д. [та ін.]. – Чернівці, 2015. – С. 22–28 : портр.

3. Венцківський Михайло Каспарович і кафедра акушерства та гінекології Буковинського державного медичного університету / С. П. Польова, І. Р. Ніцович ; М-во охорони здоров'я України, Буковин. держ. мед. ун-т. – Чернівці, 2008. – 120 с. : фот. – (Вчені Буковини).

ГНАТИШИН Микола Стефанович

29.01.1955

70 років від дня народження

Психіатр, доктор медичних наук (1999), професор (2022).

Народився у с. Холодновідка, нині Львівського р-ну Львів. обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1981). Працював лікарем. Завідувач клінічного психіатричного відділення № 21 Вінницької обласної психоневрологічної лікарні ім. акад. О. І. Ющенка (1986–2019). Одночасно – асистент кафедри наркології,

психіатрії та психотерапії (1993–2003), доцент кафедри

соціальної медицини та організації охорони здоров'я (2003–2011), асистент кафедри психології та психіатрії з курсом післядипломної освіти (2011–2019), асистент кафедри психіатрії, психотерапії та наркології з курсом післядипломної освіти. З 2020 р. – професор кафедри психіатрії, наркології та психотерапії з курсом післядипломної освіти; з 2021 р. – професор кафедри психіатрії, наркології і загальної та медичної психології ФПО ВНМУ ім. М. І. Пирогова. Керівник обласного Центру професійного медико-психологічного супроводу, завідувач клінічного відділення Вінницької обласної психоневрологічної лікарні ім. акад. О. І. Ющенка.

Сфера наукових та практичних інтересів: комплексне лікування психічних захворювань з використанням медикаментозних та немедикаментозних методів. Автор понад 100 наукових праць, в т. ч. монографій, підручників та науково-популярних книг з психіатрії; понад 20 авторських свідоцтв на інноваційні методи лікування психічних розладів. Автор монографій «Здоров'я дівчат-підлітків як генофонд української нації» (Вінниця, 1994), «Соціальна реалізація особистості та функціональна асиметрія півкуль головного мозку» (Вінниця, 1998), «Королева безумства: по той бік реальності» (Вінниця, 2009); посібника «Шизофренія» (Вінниця, 2007).

Один з фундаторів Вінницького обласного відділення Асоціації психіатрів України.

Література

1. ВНМУ – головний навчально-науковий-клінічний центр психології Вінниччини. Це засвідчив круглий стіл з питань ментального здоров'я : [за участю М. С. Гнатишина] // Молодий медик. – 2024. – Трав.-черв. (№ 5/6). – С. 1–2.

2. Процек О. Г. Гнатишин Микола Стефанович / О. Г. Процек // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2006. – Т. 5 : Вод – Гн. – С. 702–703 : портр.

Лютий

***

*Мете...Мете...Без краю і кінця...
Колючий вітер свище, як у казці...
То з неба хтось послав до нас гінця,
що крутить з вітром божевільні танці...
Летить...Крупа ... Лягає на стежкі,
мов гладдю вишиває сонне поле.
І хтось встеляє білі рушники...
Це знов зима...Щось тихо в серці коле...
Мете ...Летить...Ні неба, ні землі...
Шаленство біле у міцнім полоні.
Кошлатий сніг на скронях, на чолі...
Хапаю, наче цвіт, в свої долоні...*

Людмила Галінська

КУЧЕРЕНКО Олександр Євтихійович
02.02.1920 (за ін. даними 15.02.1920) – **09.10.1991**

105 років від дня народження

Ортопед-травматолог, доктор медичних наук (1968), професор (1969).

Народився в с. Соснівка, нині Вінницького р-ну Вінницької обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1947). Працював асистентом кафедри шпитальної хірургії (1952–1968), завідувачем (1968–1986), професором-консультантом (1986–1989) кафедри ортопедії, травматології і військово-польової хірургії Вінницького медичного інституту; консультантом Вінницької філії Українського НДІ реабілітації інвалідів (1989–1991).

Основні наукові праці присвячені дослідженню клініки, діагностики й лікуванню ушкоджень та захворювань суглобів кінцівок; вивченню шляхів профілактики виробничого травматизму на промислових підприємствах міста й області.

Опублікував близько 90 наукових праць і методичних рекомендацій. Автор книги-альбому «Медицина и живопись» (Вінниця, 1998); співавтор розділу книги «Бальнеофизіотерапевтическое лечение больных на курорте Хмельник» (Київ, 1983). Автор низки раціоналізаторських пропозицій та винаходів. Відзначений дипломом II ступеня Виставки досягнень народного господарства УРСР. Нагороджений значком «Відміннику охорони здоров'я» (1971), орденом Червоної Зірки (1945) та ін. державними нагородами СРСР.

Пішов з життя 9 жовтня 1991 р. у м. Вінниця.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. № 51, т. 2, арк. 26–29.
2. Архів ВНМУ, спр. № 1172, т. 2 : К – П, арк. 139–246 : фот.
3. Із когорти славних // Земля над Россю : краєзн. нариси / С. Гальчак. – Вінниця, 1995. – С. 111–112.
4. Кучеренко Олександр Євтихійович (Євдокимович) // Війна пройшла по їхніх долях. Книга пам'яті Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова : в 2-х ч. / уклад.: О. А. Юрчишина, М. Г. Домненко, В. В. Кокус. – Вінниця, 2021. – Ч. 1. – С. 83–85 : фот.
5. Подільський Е. Величава симфонія життя : [про О. Є. Кучеренка] / Е. Подільський // Подільська медична газета. – 2008. – 3 жовт. (№ 37). – С. 6 : фот.
6. Професору О. Є. Кучеренку – 60 років // Молодий медик. – 1980. – 29 лют. (№ 9).

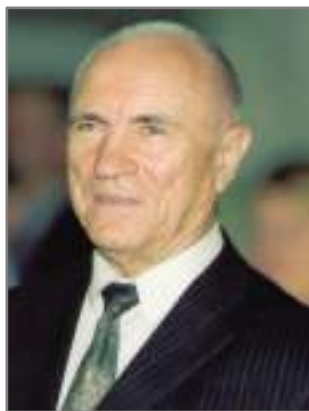
САЛДАН Йосип Романович

03.02.1940 – 06.12.2024

85 років від дня народження

Лікар-офтальмолог, доктор медичних наук (1991), професор (1992), академік Академії наук прикладної радіоелектроніки (2015).

Народився в с. Лівчиці, нині Стрийського р-ну Львівської обл. Закінчив Чернівецький медичний інститут (1962). Працював лікарем в Миколаївській районній лікарні (1962–1965). Впродовж 1965–1988 рр. (з перервою) – в Одеському НДІ очних хвороб і тканинної терапії: клінічний ординатор (1965–1967), аспірант (1967–1969), молодший науковий співробітник (1970–1977), старший науковий співробітник (з 1978 р.).

Протягом 1972–1975 рр. – офтальмолог-консультант лікарні державних службовців в м. Кабул (Республіка Афганістан).

З 1988 р. працював у Вінницькому медичному університеті: завідувач (1988–2016), професор (2016–2024) кафедри очних хвороб.

Напрями наукових досліджень: судинна патологія очей різного генезу, патогенез, особливості клінічного перебігу та лікування глаукоми, вікові та дегенеративні захворювання очей. Вперше у Вінницькій області впровадив в клінічну практику імплантацію інтраокулярних лінз; нові антиглаукоматозні та лазерні втручання при очній патології.

Автор 25 раціоналізаторських пропозицій, автор і співавтор 38 авторських свідоцтв та патентів. Входив до складу редакційної ради 4-х українських фахових медичних журналів. Був головою «Обласного товариства офтальмологів Вінницької області».

Нагороджений нагрудним значком «Відмінник охорони здоров'я СРСР», дипломом II ступеня виставки досягнень народного господарства УРСР (1989), почесними грамотами ВНМУ ім. М. І. Пирогова і Республіканського товариства офтальмологів та удостоєний звання «Заслужений винахідник України» (2020).

Пішов з життя 6 грудня 2024 р. у м. Вінниця.

Література

1. В ім'я прозріння : біобібліогр. покажч. до 70-річчя Салдана Йосипа Романовича / ВНМУ ім. М. І. Пирогова, наукова бібліотека ; уклад.: Л. В. Сухарева, Н. М. Кравчук ; відп. за вип. Л. І. Шпукал. – Вінниця, 2010. – 40 с. : іл. – (Вчені нашого університету).

2. До ювілею професора Йосипа Романовича Салдана // Архів офтальмології України. – 2020. – Т. 8, № 1. – С. 107–108.

3. До ювілею професора Йосипа Салдана // Офтальмологічний журнал. – 2020. – № 1. – С. 68.

4. Олександров Р. Міжнародне визнання Йосипа Салдана / Р. Олександров // Вінницька газета.–1998. – 3 верес.

6. Подільський Е. Стежкою від дороги Філатова / Е. Подільський // Вінниччина медична. – 2011. – Черв. (№ 8/9). – С. 18.

7. 6 грудня 2024 року пішов з життя професор Йосип Романович Салдан // Молодий медик. – 2024. – Листоп.-груд. (№ 9/10). – С. 16.

ГОЛЯЧЕНКО Олександр Макарович

13.02.1940

85 років від дня народження

Лікар, доктор медичних наук (1980), професор (1987).

Народився в с. Малі Горошки, нині у складі м. Володарськ-Волинський Житомирської обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1963), де й працював впродовж 1966–1972 рр. Лікар (1972–1983), завідувач (1983–2003), з 2003 р. – професор кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я з медичною статистикою Тернопільського медичного університету. Сформулював основні засади охорони здоров'я в Україні за умов ринкової економіки та організації медичної допомоги сільському населенню України.

Література

1. Гайдук В. Олександр Макарович Голяченко: життєвий шлях на зустріч до людей / В. Гайдук // Наука і суспільство. – 2017. – № 9/10. – С. 38–44

2. Голяченко Олександр Макарович : (до 70-річчя від дня народження) // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2010. – № 1. – С. 90–91.

3. Голяченко Олександр Макарович : (до 75-річчя від дня народження) // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2015. – № 3. – С. 61–62.

4. Олександр Макарович Голяченко : (до 70-річчя від дня народження і 45-річчя наукової діяльності) // Україна. Здоров'я нації. – 2010. – № 1. – С. 100–101.

5. Хоменко К. Д. Голяченко Олександр Макарович / К. Д. Хоменко // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2006. – Т. 6 : Го – Гю. – С. 126 : портр.

ДМИТРЕНКО Павло Григорович **14.02.1910 – 10.10.1984**

115 років від дня народження

Викладач фізичної культури.
Відмінник охорони здоров'я.

Народився в с. Рогачів Житомирської обл. Закінчив Харківський державний інститут фізичної культури (1935). Працював начальником спортивно-навчального відділу Вінницького обласного комітету в справах фізичної культури і спорту (1935–1937); старшим інспектором з важкої атлетики

Центральної ради добровільного спортивного товариства «Сталь» і завідувачем навчальної частини річних курсів інструкторів у м. Дніпропетровськ; старшим викладачем фізичної культури кораблебудівельного інституту в м. Миколаїв (1938–1939).

У 1939 р. переїхав до Вінниці. Очолював кафедру фізичного виховання Вінницького медичного інституту (1939–1941; 1950–1972). В червні 1941 р. евакуювався до м. Актюбинськ Казахської РСР, де працював старшим викладачем фізичного виховання й завідувачем навчальної частини факультативного курсу з фізичного виховання в педагогічному інституті. Учасник Другої світової війни.

Після демобілізації працював заступником директора з навчально-наукової роботи у Київському державному інституті фізичної культури (1947–1948); завідувачем кафедри фізичного виховання Львівського політехнічного інституту. Нагороджений державними нагородами СРСР.

З його ім'ям пов'язано створення згуртованого колективу кафедри й спортивної бази Вінницького медичного інституту. Було збудовано легкоатлетичний стадіон, 2 волейбольних та 2 баскетбольних майданчики. У підвальному приміщенні морфологічного корпусу інституту був обладнаний єдиний у місті в ті роки 50-метровий стрілецький тир. На той час колектив спортсменів Вінницького медичного інституту став відомий далеко за межами України: він здобув чимало перемог на республіканських і Всесоюзних спартакіадах серед медичних закладів вищої освіти та чимало почесних нагород.

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. 832, т. 1, арк. 238–285 : фот.
2. Тимчук Н. Павлу Григоровичу – шістдесят років / Н. Тимчук // Молодий медик. – 1970. – 27 лют. (№ 8). – С. 2 : фот.

ШАРОВ Борис Володимирович

23.02.1920 – ?

105 років від дня народження

Психіатр, кандидат медичних наук (1954), доцент (1960).

Народився в м. Николаєвськ, Сталінградської, нині Волгоградської обл. (РФ). Закінчив Київський медичний інститут (1948). Працював лікарем-психіатром Київської психіатричної лікарні (1948–1949). Клінічний ординатор (1949–1952), асистент (1953–1959), в. о. доцента (1959–1960) кафедри психіатрії Київського медичного інституту.

Доцент, завідувач кафедри психіатрії Вінницького медичного інституту (1960–1963). Очолював кафедру психіатрії Чернівецького медичного інституту (нині Буковинський державний медичний університет; 1963–1964). У 1954 р. захистив кандидатську дисертацію на тему: «Електроцеребрографічні дослідження при циркулярному (маніакально-депресивному) психозі».

Напрями наукових досліджень: електроенцефалографічні дослідження в діагностиці психічних захворювань; електрична активність головного мозку при різних психічних захворюваннях; діагностики та лікування циркулярного (маніакально-депресивного) психозу.

Під час Другої світової війни – член підпільної комсомольської групи в м. Київ (січень 1942 р. – листопад 1943 р.). Нагороджений медаллю «Партизану Вітчизняної війни» I ступеня та ін. державними нагородами.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. 401, т. 2, арк. 362–395.
2. Вінницький державний медичний університет ім. М. І. Пирогова : матеріали з історії університету / під ред. В. М. Мороза. – Вінниця, 1994. – С. 172.

АЗЛЕЦЬКИЙ Володимир Олександрович

24.02.1880 – ?

145 років від дня народження

Курортолог, терапевт.

Народився в м. Баку. Закінчив Ленінградську військово-медичну академію (1903). Служив військовим лікарем 59-го піхотного Люблінського полку в м. Одеса, де одночасно працював експертом в терапевтичній клініці (1903–1906). Згодом служив на фронті в Манчжурії, де був поранений і захворів на черевний тиф. Працював завідувачем лікарні Тирлянського заводу на Уралі (Башкирська АРСР; 1907–1911); завідувачем лікарні Червоного Хреста в П'ятигорську (1912–1914). Консультант (1914–1919), згодом головний лікар Оренбурзького військового шпиталю. У 1919 р. після перенесеного висипного і поворотного тифу евакуювався в м. Іркутськ, де був призначений начальником санчастини (1920), а після демобілізації – головним лікарем санаторію «Усольє». Асистент госпітальної терапевтичної клініки медичного факультету Іркутського державного університету (1921–1926). Доцент кафедри бальнеології і фізичних методів лікування (1926–1927). Упродовж 1927–1933 рр. – головний лікар курорту в м. Ейськ. Головний лікар Железноводського курорту (1933–1934). У 1934 р. був обраний за конкурсом на посаду директора П'ятигорської клініки Державного бальнеологічного інституту. Доцент, завідувач кафедри

Державного бальнеологічного інституту (м. П'ятигорськ, 1934–1941).

Завідувач кафедри шпитальної терапії (1944–1945),
завідувач кафедри факультетської терапії (1944–1950)
Вінницького медичного інституту.

Напрями наукової діяльності: бальнеологія, діагностика
і терапія внутрішніх захворювань.

Учасник Другої світової війни. Голова Вінницького
обласного медичного товариства (1945–1946).

Література

1. Архів ВНМУ, спр. № 86, т. 1 : А-Л, арк. 1 – 31.
2. Семенов Б. Н. Курортолог В. А. Азлецкий : (125 лет со дня рождения) / Б. Н. Семенов, А. Н. Глухов // Вопросы курортологии, физиотерапии и лечебной физкультуры. – 2005. – № 6. – С. 35–39.

Березень

***

*Я закохався у Весну –
Собі признатися не смію.
На повні груди я вдихну
Цей млосний аромат надії.
І вознесусь над світом враз,
В рожеві марення полину,
Забуду біль старих образ
І тугу десь в зимі покину.
Зима піде у безвість літ,
Лишивши паморозь на скронях...
Кохання ніжний первоцвіт
Зігрію я в своїх долонях,
До серця ніжно пригорну;
Як казку, кожну мить лелію...*

*Я закохався у Весну –
Собі признатися не смію.*

Олекса Бригас

ЧЕПКИЙ Леонард Петрович

02.03.1925 – 13.09.2019

100 років від дня народження

Лікар-анестезіолог, доктор медичних наук (1963), професор (1965). Заслужений діяч науки і техніки України (1996).

Народився в с. Мар'янівка Гайсинського р-ну Вінницької обл. Упродовж 1940–1941 рр. навчався у Вінницькому медичному інституті. Учасник Другої світової війни. Закінчив Львівський медичний інститут (1950). Працював науковим співробітником Київського інституту нейрохірургії (1950–1955), асистентом кафедри госпітальної хірургії Дніпропетровського медичного інституту (1955–1962). У 1962 р. захистив докторську дисертацію на тему «Знеболювання в хірургії щитоподібної залози» і став першим в Україні професором-анестезіологом. Працював завідувачем відділу анестезіології Київського інституту туберкульозу і грудної хірургії (1962–1974), завідувачем кафедри анестезіології та реаніматології Київського медичного інституту (1974–1991). Із 1992 р. – професор кафедри анестезіології та інтенсивної терапії (до 2004 р. – кафедри анестезіології, реаніматології та медицини катастроф) Національного медичного університету ім. О. О. Богомольця та провідний науковий співробітник Інституту нейрохірургії ім. А. П. Ромоданова АМН України.

Автор понад 500 наукових праць, у т. ч. 35 монографій, підручників та посібників.

Лауреат Державної премії УРСР (1989), лауреат премії АМНУ (2005) за найкращі підручники з анестезіології українською мовою. З 2005 р. отримував стипендію Президента України. Нагороджений державними нагородами СРСР.

Пішов з життя 13 вересня 2019 р. у м. Київ.

Література

1. Леонард Петрович Чепкий :(до 90-річного ювілею) // Біль, знеболювання і інтенсивна терапія. – 2015. – № 1. – С. 81–82.

2. Леонард Петрович Чепкий (до 85-річного ювілею) // Медична наука України. – 2010. – № 1. – С. 266. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnmu_2010_1_49.

3. Цимбалюк В. І. Завжди в строю: до 90-річчя з дня народження професора Чепкого Леонарда Петровича / В. І. Цимбалюк // Український нейрохірургічний журнал. – 2015. – № 2. – С. 89–91.

КВАША Володимир Петрович

05.03.1960

65 років від дня народження

Ортопед-травматолог, доктор медичних наук (2007).

Народився в с. Рижани, нині Житомирського р-ну Житомирської обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1982). Працював лікарем. Упродовж 1987–1995 рр. – в Інституті травматології та ортопедії АМНУ: з 1992 р. – старший науковий співробітник. З 1996 р. – у Національному медичному

університеті імені

О. О. Богомольця (м. Київ): доцент (2004–2014), з 2014 р. – професор кафедри травматології та ортопедії.

Вивчає проблеми діагностики й лікування дегенеративно-дистрофічних та травматичних уражень опорно-рухового апарату, неспецифічних захворювань суглобів.

Література

1. Бур'янов О. А. Кваша Володимир Петрович / О. А. Бур'янов // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2012. – Т. 12 : Кал – Киї. – С. 560 : портр.

ЖУЧЕНКО Сергій Павлович

14.03.1940 – 04.09.2007

85 років від дня народження

Лікар-хірург, доктор медичних наук (1991), професор (1992).

Закінчив Вінницький медичний інститут (1968). Працював лікарем. З 1971 р. – у Вінницькому медичному інституті: в. о. асистента (1971–1973), асистент (1973–1977) кафедри оперативної хірургії і топографічної анатомії, асистент (1977–1981), доцент (1981–1982) кафедри загальної хірургії, доцент кафедри хірургії педіатричного факультету (1982–1992), проректор з навчальної роботи (1988–2007), професор кафедри загальної хірургії (1992–2007) ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Напрями наукових досліджень: морфофункціональні, експериментальні та математичні дослідження з проблем патології органів шлунково-кишкового тракту.

Нагороджений знаками «Заслужений винахідник СРСР» (1981), «Відмінник охорони здоров'я» (1984). Заслужений винахідник України (2005).

Пішов з життя 4 вересня 2007 р. у м. Вінниця.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. № 3214, 82 арк.
2. Жученко Сергій Павлович // Бібліографія вчених академії медико-технічних наук України : (хронол. покажч. друк. праць за період з 1990 по 2003 р.). – Хмельницький ; Вінниця, 2003. – С. 123–138. : портр.
3. Жученко Сергій Павлович : (до 60-річчя від дня народж.) : бібліогр. покажч. праць : / уклад. Л. Шпукал ; наук. б-ка, ВДМУ ім. М. І. Пирогова. – Вінниця, 2000. – 32 с.
4. Процек О. Г. Жученко Сергій Павлович / О. Г. Процек // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2009. – Т. 9 : Е – Ж. – С. 705 : портр.

ГОМЕНЮК Іван Прокопович **16.03.1920 – 21.06.1993**

105 років від дня народження

Лікар акушер-гінеколог, доктор медичних наук (1972), професор (1974).

Народився в с. Серби, нині с. Гонтівка Могилів-Подільського р-ну Вінницької обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1951), де відтоді працював: клінічний ординатор (1951–1952), асистент (1952–1967), доцент (1967–1972), завідувач (1972–1988), професор (1988–1993) кафедри акушерства і гінекології педіатричного факультету. Заступник

декана (1971–1972), декан педіатричного факультету (1972–1984).

Наукові дослідження: зниження рівня поширеності перинатальної патології та пізнього гестозу в робітниць промислового виробництва; діагностики і лікування міхурового заносу та хоріонепітеліоми, гіпотрофії плода.

Учасник Другої світової війни. Нагороджений двома орденами Вітчизняної війни II ступеня (двічі у 1945 р.), Вітчизняної війни I ступеня (1985), Червоної Зірки (1943), медалями «За оборону Сталінграда» (1943), «За звільнення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.» (1945); знаками «Відмінник охорони здоров'я» (1979), «Вища школа СРСР. За відмінні успіхи у роботі» (1981).

Пішов з життя 21 червня 1993 р. у м. Вінниця.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. 90, арк. 450–463.
2. Архів ВНМУ, спр. № 1236, т. 2, : Б–І, арк. 168–268.
3. Гайструк О. М. Гоменюк Іван Прокопович / О. М. Гайструк // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2006. – Т. 6 : Го – Гю. – С. 129 : портр.
4. Гоменюк, І. З фронтового щоденника : [спогади ветерана Другої світової війни] / І. Гоменюк // Молодий медик. – 1971. – 24 груд. (№ 43). – С. 2.

СКІПІН Георгій Васильович

22.03.1900 – 06.06.1964

125 років від дня народження

Фізіолог, доктор медичних наук, професор.

Народився у м. Санкт-Петербург (Російська імперія). Закінчив Військово-медичну академію (Ленінград, нині Санкт-Петербург, 1926).

Працював під керівництвом академіка І. П. Павлова (1923–1934). Завідувач кафедри нормальної фізіології Донецького медичного інституту (1934).

Завідувач кафедри нормальної фізіології Вінницького медичного інституту (1937–1941; 1944).

Впродовж 1952–1964 рр. – завідувач лабораторією рухових рефлексів Інституту вищої нервової діяльності АН СРСР (Москва).

Наукові дослідження в галузі вищої нервової діяльності.

Література

1. Йолтухівський М. В. Історія кафедри нормальної фізіології Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова : до 90-річчя з часу заснування / М. В. Йолтухівський. – Вінниця : [б. в.], 2023. – С. 4, 7–8 : фот.

2. 120 років від дня народження Скіпіна Георгія Васильовича // Вінниччина медична: знаменні й пам'ятні дати 2020 : календар / уклад. О. А. Юрчишина ; відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2019. – С. 38.

ЖЕЛІБА Микола Дмитрович

24.03.1945

80 років від дня народження

Лікар-хірург, доктор медичних наук (2002), професор (2003).

Народився в с. Бережівка, нині Прилуцького р-ну Чернігівської обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1972). Працював лікарем.

З 1979 р. – у ВНМУ ім. М. І. Пирогова: асистент (1979–1987), доцент (1987–1993), в. о. завідувача (1993–1995), завідувач (1995–2016), професор кафедри загальної хірургії ВНМУ ім. М. І. Пирогова (2016–2024).

Автор численних наукових праць, авторських свідоцтв на винаходи та раціоналізаторські пропозиції в галузі хірургії. Співавтор підручників «Загальна хірургія» (1999), «Хірургія» (2004; обидва – Київ), «Хірургія» (Дніпропетровськ, 2006).

Напрями наукової діяльності: патологія товстої кишки, позапечінкових жовчних проток, гострі гнійно-запальні процеси м'яких тканин, проблеми лікування термічних травм. Створив нові лікарські засоби для лікування гнійної патології.

Нагороджений Почесними грамотами ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Література

1. Желіба Микола Дмитрович : (до 60-річчя з дня народження) // Вісник Вінницького національного медичного університету. – 2005. – Т. 9, № 1. – С. 186.

2. Микола Желіба: «Від майстерності хірурга залежить доля людини» / М. Желіба ; спілкувалась В. Родінкова // Молодий медик. – 2010. – Квіт. (№ 3). – С. 6.

3. Процек О. Г. Желіба Микола Дмитрович / О. Г. Процек // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2009. – Т. 9 : Е – Ж. – С. 534 : портр.

• **24.03 – 65 років тому (1960) побачив світ перший номер газети колективу ВНМУ ім. М. І. Пирогова «Молодий медик».**

Першим редактором газети був професор Я. В. Пішель. У 2024 р. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення зареєструвала газету колективу ВНМУ ім. М. І. Пирогова як суб'єкт інформаційної діяльності.

Література

1. Коваль В. Гортаючи редакційний архів : [про створення і перший випуск газ. «Молодий медик»] / В. Коваль // Молодий медик. – 1983. – 17 черв. (№ 23). – С. 1.

2. «Молодий медик» офіційно став друкованим медіа // Молодий медик. – 2024. – Верес. (№ 7). – С. 1 : фот.

3. Пішель Я. Пам'ятні перші кроки : [газ. «Молодий медик» – 30 років] / Я. Пішель // Молодий медик. – 1990. – 23 берез. (№ 11). – С. 1.

4. Родінкова В. «Молодому медику» – 55! / В. Родінкова, Л. П. Смольський, О. В. Солейко // Молодий медик. – 2015. – Берез. (№ 1). – С. 3–5 : фот.

ФІШЕНЗОН Юхим Якович

26.03.1885 – 03.10.1939

140 років від дня народження

Терапевт, фізіатр, доктор медицини, професор.

Народився в м. Вінниця. Закінчив медичний факультет Лозанського університету (1911). Продовжив медичні студії в клініках Парижа, Берліна, у військово-медичній академії в Санкт-Петербурзі. Був учнем знаменитого швейцарського фармаколога, професора Луї Бурже. З 1912 р. працював у Вінниці: лікар єврейської лікарні (1912–1914); старший лікар та консультант вінницького шпиталю Всеросійського Земського Союзу (1914–1917); на початку 20-х років ХХ ст. – головний лікар Червоноармійського шпиталю. У 1920–1930-х роках очолював терапевтичне та туберкульозне відділення 2-ї радянської лікарні, упродовж певного часу був її головним лікарем. Займався також приватною медичною практикою.

Упродовж 1920-х років викладав курс терапії у Вінницькому фармацевтичному технікумі. У 1927 р. був заступником голови Вінницького наукового об'єднання лікарів. Один з організаторів створення Вінницького державного медичного інституту, в якому упродовж 1934–1939 рр. очолював кафедру факультетської терапії.

Наукові дослідження: діагностика та лікування вогнепальних поранень легень, гемотораксу, туберкульозу, гнійних плевритів та пневмоній.

Автор наукових праць: «Огнестрельные ранения в средней эвакуационной зоне» (Вінниця, 1916), «Плевротуберкулез и его лечение» (Вінниця, 1922), «Плевральные осложнения при искусственном пневмотораксе» (патология, клиника и терапия) (Вінниця, 1927), «Подкожные впрыскивания кислорода как метод борьбы с асфиксическими, токсическими и токсикоинфекционными состояниями» (Вінниця, 1928).

Пішов з життя 3 жовтня 1939 р. в м. Ялта.

Література

1. Гуревич Г. М. Фішензон Є. Я. : [некролог] / Г. М. Гуревич та ін. // Радянська медицина. – 1939. – № 10/11. – С. 93.

2. Фішензон Є. Я. : [некролог] // Більшовицька правда. – 1939. – 8 жовт. (№ 231) – С. 4.

3. Кокус В. В. Ю. Я. Фішензон – перший завідувач кафедри факультетської терапії Вінницького державного медичного інституту / В. В. Кокус // Практичні та теоретичні питання розвитку науки та освіти: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції. – Львів, 2021. – С. 27–29.

КОНОНЕНКО Іларіон Пилипович

28.03.1900 – 22.02.1972

125 років від дня народження

Лікар-невролог.

Народився в с. Стехівка, нині с. Грабинівка Полтавського р-ну Полтавської обл. Закінчив Харківський психоневрологічний інститут (1935). Працював завідувачем Полтавського (1935–1936) та Вінницького (1936–1938) міських відділів охорони здоров'я.

Упродовж 1938–1941 рр. – директор Вінницького державного медичного інституту, де викладав неврологію. Учасник Другої світової війни. З 1942 р. – директор Івановського медичного інституту. Нарком охорони здоров'я УРСР (1944–1946), міністр охорони здоров'я УРСР (1946–1947). І. П. Кононенко повністю присвятив себе цій діяльності, займаючись відродженням системи охорони здоров'я, відбудовою лікувальних закладів, розгортанням евакуаційних шпиталів на території України.

З 1947 р. – директор нервової клініки Львівського медичного інституту, з 1949 р. – директор Харківського медичного інституту. За ініціативи Кононенка в 1953 р. у Харківській обласній клінічній лікарні відкрили клініку дитячої неврології, у створенні якої він брав найактивнішу участь. У лабораторії кафедри дитячої неврології, де працював вчений, створювалися нові лікувальні препарати (водні та олійні розчини, настоянки), активно використовувалися продукти бджільництва. З ініціативи й за участю І. П. Кононенка з бджолої отрути було виготовлено препарат «Мелісін», який у подальшому Міністерство охорони здоров'я УРСР затвердило як ефективний засіб лікування багатьох нервових захворювань.

Нагороджений державними нагородами СРСР.

Пішов з життя 22 лютого 1972 р. у м. Харків.

Література

1. ДАВО, ф. Р-6023, оп. 4, спр. 7758, арк. 219, 219 (зв.).
2. Кононенко Іларіон Пилипович (1900–1972) / В. М. Лісовий, Ж. М. Перцева // Видатні вихованці Харківської вищої медичної школи : біобібліогр. довід. – Харків, 2010. – С. 96–97 : портр.
3. Кононенко Іларіон Пилипович // Ректори ВНМУ ім. М. І. Пирогова: погляд крізь час (1930–2016) : біобібліогр. покажч. / Вінниц. НМУ ім. М. І. Пирогова, наук. б-ка ; уклад. О. А. Юрчишина ; ред. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2016. – С. 24–27.

4. Педагогічна мудрість і організаторський талант // Вінниця – місто послідовників М. І. Пирогова : монографія / О. А. Юрчишина, Н. М. Кравчук, Л. В. Сухарева та ін. ; Наук. б-ка ВНМУ ім. М. І. Пирогова. – Вінниця, 2020. – С. 220–224 : фот.

КОРОЛЬ **Анатолій Петрович** **29.03.1950**

75 років від дня народження

Лікар-гістолог.

Народився в с. Степанки, нині Вінницького р-ну Вінницької обл. Закінчив Вінницький державний медичний інститут (1977). Працював лікарем-інтерном Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М. І. Пирогова (1977–1978). Лаборант проблемної лабораторії (1978–1979), старший лаборант кафедри патологічної анатомії (1979–1980), в. о. старшого наукового співробітника проблемної лабораторії (1980–1981), старший науковий співробітник проблемної лабораторії (1981–1982), аспірант (1982–1985), асистент (1985–2001), доцент (2001–2019), в. о. завідувача (2019–2020), з 2020 р. – завідувач кафедри гістології ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Наукові дослідження: мікроструктурні зміни в язиці, викликані впливом малих доз опіюду; пухлини та пухлиноподібні захворювання щелеп із залишкового залозистого епітелію; сучасні погляди на етіопатогенез, патоморфологічні особливості ревматоїдного артриту, актуальні підходи до діагностики та лікування цього

захворювання; сучасні погляди на етіопатогенез, патоморфологічні особливості ерозій шлунку та дванадцятипалої кишки.

Нагороджений Грамотою Вінницької міської ради (2012).

Література

1. Король Анатолій Петрович // ВНМУ ім. М. І. Пирогова: ювілеї, події, дати – 2020 : календар знаменних і пам'ятних дат / уклад. О. А. Юрчишина, В. В. Кокус ; відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2019. – С. 44 : портр.

СЕМЕНЕЦЬ Олексій Миколайович

30.03.1995 – 21.04.2022

30 років від дня народження

Студент ВНМУ ім. М. І. Пирогова, бойовий медик, молодший сержант Збройних сил України, Герой російсько-української війни.

Народився в с. Війтівка нині Гайсинського р-ну Вінницької обл. Закінчив Бершадський медичний коледж. У 2014 р. вступив до ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

У 2020 р. підписав контракт із ЗСУ. З 16 травня 2020 р. був бойовим медиком 3-го взводу 1-ї роти 9-го окремого мотопіхотного батальйону «Вінницькі скіфи» 59-ї окремої мотопіхотної бригади імені Якова Гандзюка.

В перші дні масштабного російського вторгнення потрапив разом із підрозділом в оточення, звідки вдалося вийти в Запорізьку область. Згодом підрозділ опинився на Донеччині. Олексій загинув, рятуючи побратимів, поблизу

с. Времівка Волноваського р-ну Донецької області. Похований в рідному селі Війтівка.

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі, нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (2022, посмертно).

Література

1. «Він на небі, бо в пеклі на землі він вже побував». Історія військового медика [О. М. Семенця] [Електронний ресурс] / О. Виноградов // Радіо Свобода : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: surl.li/aqtmku (дата звернення: 06.11.2024), вільний. – Назва з титул. екрана.

2. Герої назавжди у наших серцях : [про відкриття у с. Війтівка на фасаді місцевої школи пам'ятних меморіальних дощок загиблим Героям Олексію Семенцю та Сергію Криворучі] // Бершадський край. – 2023. – 27 квіт. : фот.

3. Семенець Олексій Миколайович // Бершадський край. – 2022. – 28 квіт. – С. 1.

ШТЕЙН Отто Михайлович

березень 1900 – лютий 1989

125 років від дня народження

Фахівець з філософії, професор.

Закінчив Комуністичний університет національних меншин Заходу імені Мархлевського (1926), філософське відділення Академії комуністичного виховання (1931). Упродовж 1914–1918 рр. працював чорноробом у Ревельському порту. В 1918–1923 рр. служив у Червоній

армії: червоноармієць 1-го Естонського стрілецького полку Естонської дивізії, відповідальний секретар партбюро 1-го і 3-го полків 8-ї Червонокозацької дивізії, начальник політвідділу тієї самої дивізії. Був поранений в боях. Упродовж 1931–1933 рр. – молодший науковий співробітник Інституту філософії (нині Інститут філософії РАН).

Упродовж 1937–1940 рр. – завідувач кафедри філософії Вінницького медичного інституту.

Учасник Другої світової війни. У 1941–1943 рр. – комісар штабу 7-ї Естонської стрілецької дивізії. Протягом 1940–1941 рр. та 1943–1947 рр. працював в апараті ЦК КП (б) Естонії. Упродовж 1947–1957 рр. – завідувач кафедри філософії Вищої партійної школи при ЦК КП Естонії. Протягом 1957–1960 рр. – професор кафедри філософії Тартуського державного університету. Впродовж 1960–1977 рр. – професор кафедри філософії Талліннського політехнічного інституту.

Нагороджений орденами Червоного Прапора, Червоної Зірки (1942), Дружби народів, Вітчизняної війни I ступеня (1985), двома орденами Трудового Червоного Прапора, медалями «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

Пішов з життя в лютому 1989 р. у м. Таллінн.

Література

1. Маамяги В. А. Эстонцы в СССР: 1917–1940 гг. – М., 1990. – С. 64.
2. Штейн Отто Михайлович [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: surl.li/wrfduc (дата звернення: 01.12.2024), вільний. – Назва з титул. екрана.

Квітень

***

*А квітень зваблює весну,
цілує сонні щоки.
Таку чарівну, після сну --
просту й зеленооку.
Таку квітучу й молоду,
в веснянках з молочаю.
Таку пахучу і живу,
серед вишів розмаю.
Весна завжди є чарівна,
хіба ж бо її знати,
що в нас тепер іде війна.
І в бій ідуть солдати...
Також красиві й молоді,
як ті весняні квіти.
Чийсь кохані й золоті,
чийсь сини і діти.
Весна квітує і цвіте,
аж серце жме до болю.
Бо все зелене й молоде
так хоче миру й волі.
Все прагне сонця і тепла,
пелюсток жовтооких.
А в нас, нажаль, іде війна,
важкі у неї кроки...*

19.04.2022

Людмила Галінська

ІВАНОВ Валерій Павлович

01.04.1965

60 років від дня народження

Лікар-кардіолог, доктор медичних наук (2006), професор (2013).

Народився у м. Новоград-Волинський Житомирської обл. Закінчив Вінницький медичний інститут ім. М. І. Пирогова (1991), в якому відтоді працює: лікар-інтерн (1991–1992), старший лаборант (1992–1994), асистент (1994–2005), доцент (2005–2012) кафедри госпітальної терапії № 2 ВНМУ ім. М. І. Пирогова; професор (2012–2017), з 2017 р. – завідувач кафедри внутрішньої медицини № 3.

Автор численних наукових праць. Вивчає проблеми лікування та прогнозування виникнення аритмій серця, серцевої недостатності, ішемічної хвороби серця і гіпертонічної хвороби.

Член ініціативної групи Вінницької організації асоціації серця, член редакційної групи журналу «Кардіологія: від науки до практики». Нагороджений Почесними грамотами та премією Вінницької обласної державної адміністрації (2006).

Література

1. Денисюк В. І. Іванов Валерій Павлович / В. І. Денисюк // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2011. – Т. 11 : Зор-Как. – С. 90 : портр.
2. Золотий вересень: кафедра внутрішньої медицини № 3 відзначає ювілей : [зав. кафедри – В. П. Іванов] // Молодий медик. – 2023. – Верес. (№ 6). – С. 3, 8 : фот. кольор.

КУЧУК Олександр Павлович

04.04.1925 – 13.12.2005

100 років від дня народження

Лікар-терапевт, доктор медичних наук (1966), професор (1967).

Народився в с. Студениця, нині Житомирського р-ну Житомирської обл. Закінчив Львівський медичний інститут (1951). Головний лікар Луб'янської дільничної лікарні Татарської АРСР (1951–1952). Клінічний ординатор (1952–1955),

молодший науковий співробітник (1955–1960) Львівського НДІ переливання крові, старший науковий співробітник клінічного відділення того самого інституту (1960–1965), керівник гематологічної клініки з імуногематологічною лабораторією (1965), за сумісництвом – викладач терапії Львівського медичного училища (1954–1962).

З 1965 р. – у ВНМУ ім. М. І. Пирогова: завідувач кафедри терапії педіатричного факультету (1965–1967), завідувач (1967–1992), професор (1992–2004) кафедри госпітальної терапії № 1.

Автор численних наукових праць та раціоналізаторських пропозицій. Напрями наукових досліджень: проблеми пульмонології, гастроентерології та профпатології.

Пішов з життя 13 грудня 2005 р. у м. Вінниця.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. № 3003-а, 81 арк.
2. Процек О. Г. Кучук Олександр Павлович / О. Г. Процек, А. М. Подолинний // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2016. – Т. 16 : Куз – Лев. – С. 329–330 : портр.

ЛАДУБА Юрій Миколайович

09.04.1950

75 років від дня народження

Лікар-фізіотерапевт, курортолог, культурний діяч, кандидат медичних наук (2000). Почесний член Національної спілки художників України (2000).

Народився у м. Немирів Вінницької обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1973). Відтоді – військовий лікар; з 1976 р. – невропатолог Немирівської центральної районної лікарні; з 1978 р. – заступник головного лікаря Немирівського р-ну; головний лікар санаторію «Авангард» (м. Немирів, з 1988 р.) та санаторного комплексу «Пуща-Озерна» (Київська обл., з 2003 р.). Директор Департаменту у справах інвалідів Міністерства праці та соціального захисту України (2005–2007). Перший заступник начальника медичної служби Південно-Західної залізниці (з 2008 р.). Співорганізатор Немирівських пленерів (з 1996 р.). Заснував у 1999 р. Немирівську картинну галерею у палаці княгині М. Щербатової (нині санаторій «Авангард»). У 2005 р. провів Міжнародний живописний пленер у санаторному комплексі «Пуща-Озерна».

Література

1. Ладуба Юрій Миколайович / Л. Н. Гринюк // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2016. – Т. 16 : Куз – Лев. – С. 453 : портр.

2. Юрій Ладуба – лікар від Бога: [інтерв'ю з лікарем Немирівського санаторію «Авангард»] / Ю. Ладуба ; зап. Г. Секрет // Будьмо знайомі / Г. В. Секрет. – Вінниця, 1999. – С. 47–52 : іл.

ЗАМЯТІН Михайло Костянтинович

10.04.1895 – ?

130 років від дня народження

Анатом, професор (1947).

Народився у м. Томськ, Томської губернії, нині місто Томської обл. (РФ). Закінчив медичний факультет Томського державного університету (1919). Учасник Першої світової війни. Лікар 8-го Оренбурзького козацького полку (1919), молодший ординатор польового запасного шпиталю (1920, м. Гур'єв), молодший ординатор 1-го хірургічного шпиталю (м. Самара), старший лікар Ташкентської школи авіації (1920–1921), викладач фізіології в 5-й школі інструкторів фізичної освіти Червоної армії (1921–1923, м. Томськ).

Науковий співробітник кафедри нормальної анатомії медичного факультету Томського університету (1922–1930), асистент, доцент кафедри нормальної анатомії Томського медичного інституту (1930–1932). Упродовж 1932–1936 рр. – професор, завідувач кафедри нормальної анатомії Архангельського державного медичного інституту (нині Північний державний медичний університет).

Працював у Вінницькому медичному інституті: професор (1936–1938), завідувач кафедри нормальної анатомії (1938–1941), тимчасово в. о. директора (1941–1942), завідувач кафедри нормальної анатомії (1941–1943), протягом 1944–1949 рр. – професор, в. о. зав. кафедри нормальної анатомії. Працював також лікарем-окулістом у Вінницьких лікарнях (1941–1944).

Завідувач кафедри нормальної анатомії Львівського державного інституту (нині університет) фізичної культури (1949–1964).

Література

1. Архів ВНМУ, спр. № 64, т. 1, арк. 309–340.
2. Замятін М. К. : життєвий шлях та науково-педагогічна діяльність : біобібліогр. список літ. / уклад. І. Свістельник. – Львів, 2015. – 4 с.
3. Замятін Михайло Костянтинович // Ректори ВНМУ ім. М. І. Пирогова: погляд крізь час (1930–2016) : біобібліогр. покажч. / ВНМУ ім. М. І. Пирогова, наук. б-ка ; уклад. О. А. Юрчишина ; ред. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2016. – С. 28–29.
4. На перехрестях часу... // Вінниця – місто послідовників М. І. Пирогова : монографія / [О. А. Юрчишина, Н. М. Кравчук, Л. В. Сухарева та ін. ; Наук. б-ка ВНМУ ім. М. І. Пирогова]. – Вінниця, 2020. – С. 180–186 : фот.

НАБУХОТНИЙ Терентій Кирилович

15.04.1940

85 років від дня народження

Лікар-педіатр, доктор медичних наук (1977), професор (1979).

Народився в с. Люхча Сарненського р-ну Рівненської обл. Закінчив Чернівецький медичний інститут (1964). Працював лікарем: з 1968 р. – в Українському інституті удосконалення лікарів (м. Харків); з 1973 – р. у Чернівецькому медичному інституті: впродовж 1974–1986 рр. – завідувач кафедри дитячих хвороб № 1. З 1986 р. – завідувач кафедри шпитальної педіатрії Запорізького медичного університету.

Завідувач кафедри педіатрії Вінницького медичного інституту (1992–1998); з 1998 р. – професор кафедри військової загальної практики – сімейної медицини Української військово-медичної академії (м. Київ).

Із 2009 р. – завідувач, впродовж 2014–2015 рр. – професор кафедри сестринської справи Житомирського медичного інституту.

Наукові дослідження: технології виготовлення молочнокислих сумішей для харчування дітей; вивчення патогенезу, клініки та лікування захворювань сечовивідних шляхів у дітей, наслідки радіаційного впливу на організм дитини.

Література

1. Набухотний Терентій Кирилович // Професори Буковинського державного медичного університету (1944–2009) / В. П. Пішак, Ю. Т. Ахтемійчук, О. І. Іващук. – Чернівці, 2009. – С. 90 : портр.

2. Овчиннікова Н. П. Набухотний Терентій Кирилович / Н. П. Овчиннікова // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2020. – Т. 22 : Мр – На. – С. 283 : портр.

3. Сорокман Т. В. Вчений, педагог, організатор Терентій Кирилович Набухотний // Клін. та експерим. патологія. – 2009. – Т. 8, № 3.

ТУШЕВСЬКИЙ Вадим Пилипович

17.04.1925 – 05.09.2001

100 років від дня народження

Лікар-нейрохірург, доктор медичних наук (1978), академік Інтернаціональної Академії патології США (1992).

Народився у м. Жмеринка Вінницької обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1950). Упродовж 1950–1952 рр. працював в Українському науково-дослідному інституті нейрохірургії. Протягом 1952–

1955 рр. служив в армії. Нейрохірург, науковий співробітник, молодший науковий співробітник (1955–1965), старший науковий співробітник (1965–1982), керівник лабораторії нейропатоморфології (1982–1986), старший науковий співробітник (1987–1992), провідний науковий співробітник (1992) Українського науково-дослідного інституту нейрохірургії.

Автор 129 наукових праць та співавтор 1 монографії.

Основні напрями наукової діяльності: ультраструктурна організація пухлин центральної нервової системи, проблеми набряку та дислокації мозку, епілепсії.

Пішов з життя 5 вересня 2001 р. у м. Київ.

Література

1. Тушевський Вадим Пилипович [Електронний ресурс] // Державна установа Інститут нейрохірургії ім. акад. А. П. Ромоданова НАМН України: [сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/2sjvaKK> (дата звернення: 02.11.2024), вільний. – Назва з титул. екрана.

СОЛОВЙОВА Людмила Олександрівна

24.04.1945

80 років від дня народження

Фізіолог, доктор біологічних наук (1998), професор (2005).

Народилася у м. Вінниця. Закінчила Вінницький медичний інститут (1969), аспірантуру (1976). У 1978 р. була нагороджена Грамотою Президії АМН України за кращу наукову роботу серед молодих вчених.

Працювала у ВНМУ ім. М. І. Пирогова: в. о. асистента (1969–1972), асистент (1976–1980) кафедри нормальної фізіології, старший науковий співробітник (1980–1992) проблемної лабораторії, завідувач науково-експериментальної клініки (1992–2003), професор кафедри нормальної фізіології (2003–2014).

Наукові дослідження: морфофункціональні зміни в організмі під дією природних радіоактивних вод.

Література

1. Гасюк В. Вітер часу нам душі бентежить / В. Гасюк // Вінниччина. – 2009. – 15 трав.
2. Гасюк В. «Я не йшла наперекір долі» / В. Гасюк // Вінниччина. – 1999. – 6 берез.
3. Гречанівська Т. К. Ще раз про кохання / Т. К. Гречанівська // Комсомольське плем'я. – 1982. – 12 січ.
4. Куц І. Людмила Олександрівна / І. Куц // Молодий медик. – 1969. – 30 квit. (№ 17).
5. Соловйова Людмила Олександрівна // Історія кафедри нормальної фізіології Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова : до 90-річчя з часу заснування / М. В. Йолтухівський. – Вінниця, 2023. – С. 61–62 : портр.

Травень

***

*Прийде лагідний дощ, теплий дух від землі,
І ширятимуть ластівки неба на тлі;
У ставку жабин хор буде славити світ,
З диких слив облітатиме ніжний їх цвіт;
І зорянки, вдягнувши пухнастий вогонь,
Нотоносець посядуть дротів осторонь.*

*І не знатиме жоден війни - панни Зла,
Що була тут колись, та в минуле пішла -
Ні дерева, ні звір, ані птах... ніхто з них -
Якщо людство щезло з теренів земних.*

*І Весна, що повстане ізнову від сна,
Пригадає навряд чи, що нас вже нема...*

Вадим Ткач

ГУМІНСЬКИЙ Юрій Йосипович

04.05.1955

70 років від дня народження

Лікар, морфолог, доктор медичних наук (2002), професор (2006).

Народився у м. Вінниця. Закінчив Вінницький медичний інститут (1981). Працював лікарем-інтерном відділення анестезіології і реанімації Житомирської обласної лікарні (1981–1982).

Асистент (1982–1992), старший викладач (1992–1994), доцент (1994–2004), завідувач (2006–2015) кафедри нормальної анатомії ВНМУ ім. М. І. Пирогова. З 2015 р. – професор кафедри. З 2007 р. – в. о. проректора, протягом 2008–2021 рр. – проректор з науково-педагогічної (навчальної) роботи. З 2021 р. – професор кафедри анатомії людини ВНМУ, з 2024 р. – радник ректора ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Наукові праці присвячені визначенню норм індивідуальних розмірів паренхіматозних органів черевної порожнини залежно від конституційного типу, компонентного складу та індивідуальних пропорційних особливостей організму.

Нагороджений Почесними грамотами МОЗ України (2002), Вінницької обласної держадміністрації (2005). У 2024 р. нагороджений орденом «За заслуги у морфологічній науці» (рішення президії Наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України) та орденом М. І. Пирогова (Всеукраїнська громадська організація ім. М. І. Пирогова «Військова медицина України»).

Література

1. Пикалюк В. С. Професори-морфологи України : довідник / В. С. Пикалюк, А. А. Бабанін, В. В. Кісельов. – Сімферополь, 2010. – Про Гумінського Ю. Й. С. 29 : портр.
2. Професор Гумінський Юрій Йосипович : (до 60-річчя від дня народження) // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2015. – Т. 14, № 2. – С. 96–97 : портр.
3. Смольський Л. П. Юрій Гумінський. Шлях в науку / Л. П. Смольський // Молодий медик. – 2015. – Трав. (№ 2). – С. 6 : фот.
4. Шапаренко П. П. Гумінський Юрій Йосипович / П. П. Шапаренко // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2006. – Т. 6 : Го – Гю. – С. 633 : портр.

РИБАЧУК Іван Андрійович

06.05.1915 – 29.12.1980

110 років від дня народження

Лікар, доктор медичних наук (1972), професор (1973).

Народився в с. Коськів Шепетівського р-ну Хмельницької обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1939). Працював завідувачем лікувально-профілактичного сектору Вінницького обласного відділу охорони здоров'я (1944–1947), за сумісництвом – асистентом кафедри шпитальної терапії Вінницького медичного інституту (1945–1965).

Головний терапевт Вінницького обласного відділу охорони здоров'я (1952–1963), за сумісництвом – асистент кафедри факультетської терапії Вінницького медичного інституту (1963–1965). Науковий співробітник кафедри

факультетської терапії (1965–1966), в. о. завідувача (1965), доцент (1966–1967) кафедри терапії педіатричного факультету; в. о. завідувача (1967–1970), завідувач (1970–1980) кафедри пропедевтичної терапії Вінницького медичного інституту.

Автор численних наукових праць та раціоналізаторських пропозицій, присвячених проблемним питанням кардіології та геріатрії. Нагороджений державними нагородами СРСР.

Пішов з життя 29 грудня 1980 р. у м. Вінниця.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. № 1067, т. 2 : А–Я, арк. 469–548.
2. Довгаленко В. Шлях до вершин наук / В. Довгаленко // Молодий медик. – 1973. – 30 квіт. (№ 17). – С. 2.
3. Пам'яті товариша // Молодий медик. – 1981. – 9 січ. (№ 1).

ДУДНИК Вероніка Михайлівна

09.05.1970

55 років від дня народження

Лікар-педіатр, доктор медичних наук (2007), професор (2013).

Народилася в с. Комсомольське, нині с. Махнівка Хмельницького р-ну Вінницької обл. Закінчила педіатричний факультет Вінницького медичного інституту (1993). Працювала лікарем. Магістрант (1993–1995), аспірант (1995–1999), асистент (1999–2006), доцент (2006–2007) кафедри дитячих хвороб, з 2007 р. – завідувач кафедри педіатрії № 2 ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Автор численних наукових праць, у т. ч. навчальних посібників, методичних розробок та методичних

рекомендацій для студентів, у т. ч. монографії «Анемія при ювенільному ревматоїдному артриті» (2008). Співавтор навчального посібника «Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей. Педіатрія» (Вінниця, 2014, 2016, 2018), підручника «Клінічна педіатрія» (Вінниця, 2021),

Наукові дослідження у галузях дитячої онкогематології, ревматології, гастроентерології, гепатології.

Нагороджена Почесною грамотою МОЗ України, Подякою Міністра охорони здоров'я України (2011).

Література

1. Дудник Вероніка Михайлівна [Електронний ресурс] // Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. Кафедра педіатрії № 2: [сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/37xwM2O> (дата звернення: 28.12.2019), вільний. – Назва з титул. екрана.

2. Сергета І. В. Дудник Вероніка Михайлівна / І. В. Сергета // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2008. – Т. 8 : Дл – Дя. – С. 512 : портр.

ПУХЛИК Борис Михайлович

11.05. 1945 – 23.07.2022

80 років від дня народження

Лікар-фтизіатр, імунолог, алерголог, доктор медичних наук (1986), професор (1991).

Народився в м. Свердловськ, нині Довжанськ Луганської обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1969). Працював лікарем, завідувачем сектору навчання і підготовки кадрів Вінницького обласного відділу охорони здоров'я

(1976–1979). Відтоді – у Вінницькому медичному університеті: завідувач (1991–2015), професор (2015–2016) кафедри фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергології.

У 1993 р. у Вінниці організував та очолював ТОВ «Імунолог», що спеціалізувалося на виробництві препаратів-алергенів для діагностики та лікування алергічних хвороб, у 2013 р. – ТОВ «Алергоцентр-КПП». Ініціатор створення та президент Асоціації алергологів України (1997–2019).

Вивчав питання діагностики та корекції порушень імунітету в осіб, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС; перебіг алергії у хворих на туберкульоз; закономірності поширення алергічних захворювань в Україні, зокрема на Вінниччині. Під керівництвом ученого створено понад 200 найменувань діагностичних і лікувальних алергенів.

Лауреат Державної премії України у галузі науки і техніки (2012).

Пішов з життя 23 липня 2022 р. в м. Ашдод, Ізраїль.

Література

1. До ювілею професора Бориса Михайловича Пухлика // Клінічна імунологія, алергологія, інфектологія. – 2015. – № 2. – С. 5–6.

2. Пухлік Борис Михайлович [Електронний ресурс] / О. А. Юрчишина // Енциклопедія Сучасної України: [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: surl.li/ngrvxs (дата звернення: 08.011.2024), вільний. – Назва з екрана.

3. Пухлик Борис Михайлович : біобібліогр. покажч. до 70-річчя від дня народж. / Вінниц. НМУ ім. М. І. Пирогова, наук. б-ка ; уклад.: Л. В. Сухарева, А. Є. Богомолів, С. В. Зайков ; відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2015. – 76 с. – (Серія «Вчені нашого університету»).

ЛІСЕЦЬКИЙ Віталій Адамович

14.05.1940

85 років від дня народження

Лікар-анестезіолог, доктор медичних наук (1984), професор (1993).

Народився у м. Вінниця. Закінчив Вінницький медичний інститут (1962). Працював в Українському НДІ туберкульозу та грудної хірургії (нині Національний інститут фтизіатрії і пульмології ім. Ф. Г. Яновського НАМН України)

(1962–1971); водночас з 1965 р. – у Національній медичній академії післядипломної освіти: з 1994 р. – професор кафедри анестезіології та реаніматології. Упродовж 1971–1994 рр. – завідувач відділу анестезіології, інтенсивної терапії та гемосорбції Українського НДІ онкології та радіології (нині Національний інститут раку). З 1998 р. – професор кафедри анестезіології та реаніматології Української військово-медичної академії (м. Київ).

Наукові дослідження: анестезіологічне забезпечення операцій в онкологічних хворих; застосування оксигаротерапії у лікуванні вад серця; вплив опромінення на стан онкологічних хворих, профілактика й лікування ускладнень після інтенсивного та напівтотального опромінення; методи лікування болю в інкурабельних хворих.

Література

1. Гош Р. І. Лісецький Віталій Адамович / Р. І. Гош // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2016. – Т. 17 : Лег–Лощ. – С. 444 : портр.

БЕРКО Василь Григорович

15.05.1935

90 років від дня народження

Ортопед-травматолог, кандидат медичних наук (1978), поет. Заслужений лікар України (2000).

Народився в с. Велика Кісниця, нині Могилів-Подільського р-ну Вінницької обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1960). Працював заступником головного лікаря Муровано-Куриловецького району Вінницької області (1960–1969), за сумісництвом – лікарем-психоневрологом, лікарем-хірургом. В 1969 р. був переведений на посаду головного лікаря Томашпільського р-ну Вінницької обл., де за сумісництвом працював лікарем-хірургом. Впродовж 1971–1979 рр. – науковий співробітник Курганського інституту ортопедії і травматології. Тут набув неабиякого досвіду, працюючи поруч з видатним хірургом-ортопедом зі світовим ім'ям Г. А. Ілізаровим. Вперше у світі апаратом власної конструкції подовжив укорочену кінцівку юнака більше, ніж на пів метра (53 см), що й стало темою його дисертації: «Оперативне подовження стегна в експерименті».

Працював у Вінницькому обласному госпіталі для інвалідів Великої Вітчизняної війни (нині обласний клінічний госпіталь ветеранів війни, впродовж 1979–1980; 1996–2002 рр.). Протягом 1980–1996 рр. – у Вінницькій філії Дніпропетровського НДІ експертизи і працездатності інвалідів, з них п'ятнадцять років перебував на посаді директора. Повернувшись до повноцінного життя тисячі хворих та інвалідів. Впродовж 2002–2012 рр. працював доцентом,

завідувачем кафедри фізичної реабілітації Вінницького соціально-економічного інституту університету «Україна».

Автор 210 наукових праць, 6 патентів, понад 50 раціоналізаторських пропозицій. Співавтор видання «Тематичний тлумачний словник-довідник біомеханічної термінології» (2004; 2006). Наукові праці в галузі фізичної реабілітації.

Автор численних поетичних збірок та поем.

Відмінник охорони здоров'я, член-кореспондент Академії міжнародного співробітництва з креативної педагогіки, член Національної Спілки журналістів, лауреат премії ім. Івана Богуна.

Література

1. Берко В. Г. «Зоря світанкова – у вічності слова» : [бесіда із заслуж. лікарем України] / В. Г. Берко // Мить істини. – 2013. – 20 груд. – С. 9–10 : фот.

2. Берко Василь Григорович / В. Лисенко // Вінниччина журналістська : до 50-річчя утворення Нац. спілки журналістів України / авт.-упоряд. В. Лисенко. – Вінниця, 2010. – С. 18–19 : портр.

3. Василь Берко // Дністрове гроно : літ.-мистец. Ямпільщина / упоряд.: Н. Гнатюк, Т. Ковальський. – Київ, 2015. – С. 111.

4. Червінчук І. Вінницький лікар Василь Берко – кандидат до книги рекордів Гіннеса / І. Червінчук // Подільська радниця. – 2004. – 14 квіт. – С. 2.

ПАТОВ Володимир Миколайович

15.05.1980 – 23.03.2023

45 років від дня народження

Військовий лікар, лейтенант медичної служби, Герой російсько-української війни.

Народився у м. Вінниця. Закінчив відділення підготовки помічників військових лікарів Вінницького медичного коледжу ім. акад. Д. К. Заболотного (2001), фармацевтичний факультет ВНМУ ім. М. І. Пирогова (2008), ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського (2019), здобувши кваліфікацію викладача закладу вищого освіти. Працював за фахом у Збройних силах України. З 2012 р. – асистент кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я ВНМУ ім. М. І. Пирогова. Викладав менеджмент і маркетинг у фармації, фармакоекономіку, міжнародний маркетинг, соціальну фармацію. 24 лютого 2022 р. пішов добровольцем на захист України. Служив у 168-му батальйоні вінницької 120-ї бригади територіальної оборони.

23 березня 2023 р. героїчно загинув під час евакуації поранених у м. Бахмут Донецької області. Похований у Вінниці на Алеї Слави Сабарівського кладовища.

Указом Президента України № 702/2024 від 16 жовтня 2024 р. за особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, посмертно нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня. На честь мужнього захисника у Вінниці 2-й Болгарський

провулок перейменовано на вулицю Володимира Іпатова, а на будинку, де він народився і жив, створено мурал.

Література

1. Вічна пам'ять і слава Герою! // Вінницька газета. – 2023. – 2 черв. – С. 1.
2. Герої не вмирають – вони залишаються у наших серцях... // Молодий медик. – 2023. – Трав. (№ 5). – С. 5 : фот.
3. Капітан медичної служби, викладач ВНМУ Володимир Іпатов посмертно нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня // Молодий медик. – 2024. – Жовт. (№ 8). – С. 7 : фот. кольор.

ОСІКОВСЬКА Людмила Костянтинівна

17.05.1940 – 11.10.2013

85 років від дня народження

Лікар-офтальмолог.

Народилася у м. Гнівань, нині Вінницького р-ну Вінницької обл. Закінчила Вінницький медичний інститут (1963). Працювала лікарем-офтальмологом у Гніванській міській лікарні.

Творила мистецькі композиції з риб'ячих кісток у стилі арт-фіш. Брала участь у щорічних виставках робіт майстрів-аматорів народного мистецтва в міських та районних виставках, а також у Гніванській бібліотеці для дітей.

Пішла з життя 11 жовтня 2013 р. у м. Гнівань.

Література

1. Єрофєєва С. З риб'ячими кісточками прийшла у мистецтво: гніванський лікар-офтальмолог Людмила Осіковська / С. Єрофєєва // Поділ. порадиця. – 2009. – 11 берез. – С. 5.

2. Осіковська Людмила Костянтинівна / А. В. Осіковська // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2022. – Т. 24 : О – С. 763 : портр.

ВЕРНИГОРОДСЬКИЙ Віктор Сергійович

21.05.1950

75 років від дня народження

Лікар-ендокринолог, доктор медичних наук (2006), професор (2013).

Народився в с. Гальчин нині Бердичівського р-ну Житомирської обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1973). Працював лікарем.

З 1977 р. – у ВНМУ ім. М. І. Пирогова: клінічний ординатор (1977–1979), старший лаборант (1979), аспірант (1979–1982), асистент (1982–

1992), доцент (1992–1997) кафедри ендокринології. Протягом 1997–2012 рр. – доцент, з 2012 р. – професор кафедри ендокринології з курсом післядипломної освіти лікарів. Член асоціації ендокринологів України.

Вивчає стан серцево-судинної системи та проблеми медико-соціальної реабілітації хворих на цукровий діабет.

Неодноразово нагороджувався Почесними грамотами Вінницької облдержадміністрації.

Література

1. До 60-річчя від дня народження Вернигородського Віктора Сергійовича // Міжнар. ендокринолог. журнал. – 2010. – № 3. – С. 111 : портр.

2. Сергета І. В. Вернигородський Віктор Сергійович // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2008. – Т. 8 : Дл – Дя. – С. 685 : портр.

КУЗНЄЦОВА Валентина Іллівна

23.05.1920 – 11.02.1987

105 років від дня народження

Хірург, доктор медичних наук, професор (1975).

Народилася в с. Мала Малишівка Кинельського р-ну, нині Самарської обл. (РРФСР).

Учасник Другої світової війни. Доцент (1963–1974), професор кафедри акушерства і гінекології Вінницького медичного інституту (1974–1985).

Автор понад 50 наукових праць, низки раціоналізаторських пропозицій. Була головою товариства радянсько-польської дружби у Вінницькому медичному інституті. Нагороджена орденом «Червоної Зірки», багатьма медалями.

Пішла з життя 11 лютого 1987 р. у м. Москва.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. № 1119, арк. 350, 354–426.
2. Вінницькій обласній клінічній лікарні ім. М. І. Пирогова – 90 років : матеріали з історії лікарні / голов. ред. П. М. Гунько. – Вінниця : Консоль, 2007. – С. 54.
3. Пам'яті товариша // Молодий медик. – 1987. – 13 берез. (№ 10). – С. 2 : фот.

БУЛАВЕНКО Ольга Василівна

25.05.1975

50 років від дня народження

Лікар акушер-гінеколог, доктор медичних наук (2008), професор (2013).

Народилася в м. Вінниця. Закінчила Вінницький медичний університет (1998), де працює з 2000 р. З 2009 р. – завідувач кафедри акушерства та гінекології № 2.

Наукові дослідження у галузях репродуктології та гінекологічної ендокринології. Автор численних наукових праць, монографій, навчально-методичних посібників та винаходів.

Член Європейської асоціації репродуктологів та ембріологів (ESHRE) і правління Української асоціації репродуктивної медицини (УАРМ), експерт з питань неплідності, гормональних, гінекологічних та ендокринологічних захворювань.

Література

1. Булавенко Ольга Василівна [Електронний ресурс] / А. Н. Гайструк // Енциклопедія Сучасної України : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: surl.li/fmykbb (дата звернення: 26.12.2024), вільний. – Назва з екрана.

ДУБІЛЕЙ Володимир Васильович

25.05.1915 – 09.04.1995

110 років від дня народження

Пульмонолог, доктор медичних наук (1967), професор (1968).

Народився в с. Деражня, нині місто Хмельницької обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1939). Того самого року був призваний Київським міським військкоматом до Червоної армії. Учасник радянсько-фінської та Другої світової воєн.

Працював асистентом, доцентом кафедри факультетської терапії Кишинівського медичного інституту, завідувачем кафедри шпитальної терапії (1961–1968), факультетської терапії (1968–1970) Алтайського державного медичного інституту, завідувачем кафедри факультетської терапії й шпитальної терапії медичного факультету Кабардино-Балкарського університету (1971–1974). Згодом – керівником лабораторії функціональної діагностики Ростовського НДІ онкології.

Автор понад 120 наукових праць, в т. ч. кількох монографій. Наукові дослідження в галузі пульмонології.

Нагороджений державними нагородами СРСР.

Пішов з життя 9 квітня 1995 р. в м. Хмельницький.

Література

1. Дубілей Володимир Васильович // Війна пройшла по їхніх долях. Книга пам'яті Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова : в 2 ч. / уклад.: О. А. Юрчишина, М. Г. Домненко, В. В. Кокус. – Вінниця, 2021. – Ч. 1. – С. 230–231 : портр.

НАБОЛОТНА Тамара
27.05.1920 – 14.10.2001
105 років від дня народження

Лікар-психіатр, доктор медицини (1947).

Народилася у м. Вінниця. Закінчила Вінницький медичний інститут. Працювала лікарем. Із 1943 р. – у Німеччині. Після Другої світової війни продовжила медичні студії у Франкфуртському університеті. Працювала в лікарні для переміщених осіб в Ашаффенбурзі. У 1949 р. емігрувала до США. У 1952–1953 рр. працювала у шпиталі в м. Елджін (шт. Іллінойс), впродовж 1953–1954 рр. – адміністративний асистент дирекції в асоціації «Блакитного хреста» і «Блакитного щита» в м. Чикаго. У 1955–1958 рр. відбула спеціалізацію у Психіатричному інституті в Чикаго. Працювала консультантом психіатричних клінік Лютеранської допомогової агенції в Чикаго та провадила приватну практику. З 1982 р. – на пенсії.

Член Українського лікарського товариства Північної Америки, Союзу українок у Чикаго.

Пішла з життя 14 жовтня 2001 р. у м. Чикаго, штат Іллінойс (США).

Література

1. Наболотна Тамара / П. Пундій // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2020. – Т. 22 : Мр – На. – С. 280 : портр.

КОВАЛЬЧУК Валентин Петрович

28.05.1955

70 років від дня народження

Мікробіолог, доктор медичних наук (1999), професор (2006).

Народився в с. Білеве, нині Шепетівського р-ну Хмельницької обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1982), де відтоді працює: асистент (1982–1991), доцент (1991–2002), професор (2002–2017), з 2017 р. – завідувач кафедри мікробіології.

Співавтор підручника з мікробіології, автор понад 100 наукових праць.

Напрями наукової діяльності: дослідження властивостей антибіотиків, антисептиків, дезінфектантів. Розробив низку антисептичних лікарських засобів та антимікробних матеріалів медичного призначення. Брав участь у розробці ряду лікарських засобів на основі декаметоксину, які випускаються вітчизняною фармацевтичною промисловістю.

Література

1. Вороніна Т. Вірний вибір / Т. Вороніна // Молодий медик. – 1990. – 27 квіт. (№ 16). – С. 1.
2. Ковальчук Валентин Петрович / Г. К. Палій // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2013. – Т. 13 : Киї – Кок. – С. 533 : портр.

БЕРНАСОВСЬКА Єлизавета Петрівна

30.05.1925 – 29.11.2002

100 років від дня народження

Мікробіолог, доктор медичних наук (1976), професор (1981).

Народилася в м. Гайсин, нині Вінницької обл. Закінчила Вінницький медичний інститут (1944). З 1949 р. працювала в інституті епідеміології та інфекційних хвороб АМНУ: старшим науковим співробітником (1959–1965), керівником

лабораторії загальної мікробіології (1965–1994), заступником директора з наукової роботи (1976–1978), головним науковим співробітником (1994–2000).

Наукові дослідження присвячені екології умовно-патогенних мікроорганізмів, профілактиці внутрішньолікарняних інфекцій, біології лептоспірозу, епідеміології цього захворювання, розробленню препаратів для його діагностики та лікування.

Пошла з життя 29 листопада 2002 р. в м. Київ.

Література

1. 90 років від дня народження Єлизавети Петрівни Бернасowsької // Імена в медицині у відгомоні часу. 2015 рік : календар знаменних та пам'ятних дат / Нац. наук. мед. б-ка України ; уклад.: С. М. Булах, Л. Є. Корнілова, М. С. Слободенюк ; наук. консультант Р. І. Павленко ; відп. за вип. Т. А. Остапенко. – Київ, 2014. – С. 53.

2. Бернасowsька Єлизавета Петрівна / О. В. Сурмашева // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2003. – Т. 2 : Б – Біо. – С. 532.

Червень

***

*Прощається червень. Складає черешні
в відерко.*

*Ховає компоти і джеми з суніці ульох.
А скошені трави духмяно так пахнуть
і терпко...*

*Здається, заснув в конюшинах
притомлений Бог.*

*Ліниво гудуть переїджені солодом бджоли,
збирають меди, проводжаючи червня
до раю.*

*І скачуть до неба малі цвіркуни, як зелені
монголи.*

*Так пахне веранда стара полином
і рум'янковим чаєм.*

*Прощається червень... Брязчить наостанок
ключами.*

*В кишенях -- дощі і чорниць недостиглий
цілунок.*

*І жменя червоного маку, розвіяна в полі
житами --
останній... наравду останній, в цій миті
дарунок.*

29.06.2022

Людмила Галінська

НЕЗГОДА Ірина Іванівна

18.06.1960

65 років від дня народження

Лікар-інфекціоніст, доцент (2001), доктор медичних наук (2003), професор (2006).

Народилася в селищі Літин Вінницької обл. Закінчила Вінницький медичний інститут (1983). Працювала лікарем, в. о. завідувача дитячого відділення центральної районої лікарні в м. Хмільник (1983–1988). З 1988 р. – у ВНМУ ім. М. І.

Пирогова: клінічний ординатор кафедри дитячих хвороб (1988–1990), асистент (1990–2000), доцент (2000–2004), професор (2004–2006), з 2006 р. – завідувач кафедри дитячих інфекційних хвороб. Із 2000 р. – головний дитячий позаштатний інфекціоніст департаменту охорони здоров'я та курортів Вінницької облдержадміністрації. З 2008 р. – член Європейського товариства дитячих інфекціоністів.

Напрями наукової роботи: проблема сальмонельозної інфекції у дітей, особливості перебігу гострих кишкових інфекцій. Автор численних наукових праць і винаходів.

Неодноразово нагороджувалася почесними грамотами та подяками Вінницької міської та обласної Рад. За вагомий внесок у боротьбі з інфекційними хворобами Всеукраїнською Асоціацією інфекціоністів нагороджена пам'ятною медаллю Агапіта Печерського (2015), Почесною грамотою Міністерства охорони здоров'я України (2020). Православною церквою України нагороджена медаллю «За жертвовність і

любов до України» (2020), Подякою Асоціації інфекціоністів України за високий професіоналізм, організаційну, науково-педагогічну, лікарську діяльність у галузі педіатрії, активну громадську позицію та зусилля заради збереження здоров'я дітей України (2021).

Література

1. Незгода Ірина Іванівна / Л. В. Пипа // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2021. – Т. 23: Нг – Ня. – С. 85–86 : портр.

2. Незгода Ірина Іванівна // Імена України 2007 : біографічний енциклопедичний словник / Ін-т гуманіт. досліджень АН України ; уклад. Л. Г. Андрієнко та ін. – Київ, 2007. – С. 357 : портр.

3. Славний ювілей професора Ірини Іванівни Незгоди // Інфекційні хвороби. – 2010. – № 3. – С. 104–105 : портр.

МЕДВЕДЬ Левко Іванович

18.06.1905 – 22.02.1982

120 років від дня народження

Лікар-гігієніст, доктор медичних наук (1962), професор (1962), академік АМН СРСР (1969). Заслужений діяч науки УРСР (1965).

Народився в с. Чорна Гребля, нині с. М'якохід Гайсинського р-ну Вінницької обл. Закінчив Вінницький хіміко-фармацевтичний (1927) та Київський медичний (1939) інститути.

Завідувач окружного аптекоуправління (1930–1931), керівник міського відділу охорони здоров'я у Вінниці (1931–1932). Директор Вінницького вечірнього медичного виробничого інституту (1932–1933).

Упродовж 1947–1952 рр. був міністром охорони здоров'я УРСР, одночасно завідував кафедрою гігієни праці Київського медичного інституту (1944–1951). У 1952–1964 рр. працював директором Київського науково-дослідного інституту гігієни праці та профзахворювань. Л. І. Медведь – один з ініціаторів та організаторів Інституту гігієни і токсикології пестицидів, полімерів і пластичних мас (нині Науковий центр превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки імені академіка Л. І. Медведя МОЗ України). Один із засновників нового напрямку профілактичної медицини – гігієни і токсикології пестицидів та полімерних матеріалів.

Автор понад 260 наукових праць, в т. ч. 7 монографій та посібників, що охоплюють питання гігієни села та сільськогосподарської праці, організації охорони здоров'я, історії медицини як науки, токсикології пестицидів.

Почесний президент Міжнародної асоціації сільської медицини, член Міжнародної академії з охорони довкілля. У 1982 р. посмертно удостоєний премії Ф. Ф. Ерісмана. Нагороджений державними нагородами СРСР.

Пішов з життя 22 лютого 1982 р. у м. Київ. У 1985 р. з нагоди 80-річчя від дня народження академіка Л. І. Медведя на фасаді будинку Інституту екогігієни і токсикології було встановлено меморіальну дошку, а до 100-річчя від дня його народження відкрито пам'ятник. Встановлено також меморіальну дошку на приміщенні школи у селі М'якохід.

Література

1. Віленський Ю. Медведь Левко Іванович: український діяч серед засновників ВООЗ / Ю. Віленський // Мистецтво лікування. – 2011. – № 3. – С. 128.
2. До 100-річчя з дня народження академіка АМН СРСР Л. І. Медведя // Проблеми харчування. – 2005. – № 2.

3. Сильного доля веде // Вінниця – місто послідовників М. І. Пирогова : монографія / [О. А. Юрчишина, Н. М. Кравчук, Л. В. Сухарева та ін. ; Наук. б-ка ВНМУ ім. М. І. Пирогова]. – Вінниця, 2020. – С. 294–301 : фот.

4. Федоренко В. І. Академік Лев Іванович Медведь : (до 110- річчя від дня народження) / В. І. Федоренко, Е. М. Білецька, Ю. М. Панишко // Медичні перспективи. – 2015. – Т. 20, № 4. – С. 98–102.

5. Чекман І. С. Колоритна особистість / І. С. Чекман // Мистецтво лікування. – 2011. – № 5/6. – С. 110–112.

ЮРІХІН Анатолій Павлович

20.06.1900 – 11.12.1990

125 років від дня народження

Лікар-хірург, доктор медичних наук (1954), професор (1955).

Народився в с. Трошково, нині Нижньогородської обл., Російська імперія. Закінчив медичний факультет 2-го Московського університету (1927). Працював лікарем (1927–1939); у військово-медичній академії (1939–1942) та медичному інституті (1942–1954) у Куйбишеві.

Завідувач кафедри загальної хірургії (1954–1970), науковий консультант кафедри загальної хірургії Вінницького медичного інституту (1970–1976).

Напрями наукових досліджень: патогенез, клініка, лікування, профілактика гострої кишкової непрохідності, лікування ран і трофічних виразок. Досконало володів хірургічною технікою, особливо судинної хірургії, черепно-мозкових операцій, а також на органах грудної порожнини.

Відмінник охорони здоров'я (1945). Нагороджений медалями «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

Література

1. Архів ВНМУ, спр. 1014, арк. 586–658 : фот.
2. Літвінов В. Професору А. П. Юрихіну – 70 / В. Літвінов, С. Камінський // Молодий медик. – 1970. – 19 черв. (№ 24). – С. 2.
3. Мітюк І. Професору А. П. Юрихіну – 90 років / І. Мітюк // Молодий медик. – 1990. – 14 верес. (№ 25). – С. 2 : фот.

ШУМАДА Іван Володимирович

21.06.1920 – 13.08.2015

105 років від дня народження

Ортопед-травматолог, доктор медичних наук, професор (1972). Заслужений лікар УРСР (1959).

Народився в с. Кузьминчик, нині Кам'янець-Подільського р-ну Хмельницької обл. У 1941 р. закінчив 3-й курс Вінницького медичного інституту (нині ВНМУ ім. М. І. Пирогова). Учасник Другої світової війни. Закінчив Київський медичний інститут (1948; нині Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця). Навчався у клінічній ординатурі Українського науково-дослідного інституту ортопедії і травматології. Одночасно працював у Міністерстві охорони здоров'я УРСР на посаді начальника відділу розподілу медичних кадрів. Заступник Міністра охорони здоров'я УРСР, член колегії Міністерства (1958–1969).

Директор Київського науково-дослідного інституту травматології і ортопедії (1969–1989).

Автор понад 270 наукових праць, 12 монографій. Основні напрями наукових досліджень: комплексні розробки та практичні рекомендації стосовно дорожньо-транспортного, сільськогосподарського та інших видів травматизму, удосконалення поліклінічної допомоги, диспансеризації, лікувально-профілактичної допомоги інвалідам війни, розробка нових методів профілактики та лікування ортопедо-травматологічних хворих. Розробив і впровадив у медичну практику реконструктивно-відновні операції на великих суглобах при їх ушкодженні й ортопедичних захворюваннях.

Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (1996). Нагороджений державними нагородами СРСР.

Пошов з життя 13 серпня 2015 р. у м. Київ.

Література

1. Гайко Г. Шумада Іван Володимирович / Г. Гайко // Вісник ортопедії, травматології та протезування. – 2010. – № 2. – С. 71–72.
2. Іван Володимирович Шумада // Ортопедия, травматология и протезирование. – 2011. – № 1. – С. 95–98 : фот.; 2015. – № 3. – С. 105–106 : фот.
3. Іван Володимирович Шумада // Травма. – 2015. – Т. 16, № 4. – С. 105–106.
4. Пам'яті Івана Володимировича Шумади // Літопис травматології та ортопедії. – 2016. – № 1/2 – С. 15–16.

МІЗРУХІН Ісак Аронович

23.06.1905 – 11.07.1971

120 років від дня народження

Лікар-психіатр, доктор медичних наук (1956), професор (1956).

Народився в містечку Обухів, нині місто Київської обл. Закінчив Київський медичний інститут (1926). Працював ординатором, (1926–1929), старшим асистентом (1929–1932) Київського психоневрологічного інституту; асистентом (1932–1938), доцентом (1938–1941) кафедри

психіатрії Київського медичного інституту. Під час Другої світової війни – викладач психіатрії кафедри судового права Військово-юридичної академії Червоної армії (1941–1944), доцент кафедри психології педагогічного інституту, завідувач клінічного та військово-експертного відділення республіканської психіатричної лікарні (1941–1944; усі в м. Ашгабат).

Впродовж 1946–1948 рр. – в. о. зав. кафедри психіатрії Донецького медичного інституту. Доцент кафедри психіатрії Київського медичного інституту (1948–1951). В. о. завідувача кафедри Чернівецького медичного інституту (1951–1952). Доцент кафедри психіатрії Київського медичного інституту, консультант Київської психіатричної лікарні ім. І. П. Павлова (1952–1955 ; 1960–1961).

Завідувач кафедри психіатрії Вінницького медичного інституту (1955–1960; 1963–1971). Завідувач кафедри психіатрії Чернівецького медичного інституту, старший науковий співробітник Київського НДІ педагогіки УРСР

(1961–1962). Старший науковий співробітник відділення дефектології Київського НДІ педагогіки УРСР (1962–1963).

Наукові дослідження присвячені клінічній та гериатричній психіатрії. Вивчав питання терапії психозів, диспансеризації психічно хворих, біоелектричні потенціали мозку та серця під час сну у хворих на шизофренію, психічні зміни при фізіологічній і патологічній старості.

Нагороджений медалями «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.» (1946), «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.» (1946).

Пішов з життя 11 липня 1971 р. у м. Вінниця.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. № 773, т. 1 : А – Я, арк. 241–300.
2. Римша С. В. Мізрухін Ісак Аронович / С. В. Римша // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2018. – Т. 20 : Медична – Мікоян. – С. 670 : портр.
3. Черниш В. Лікар, педагог, учений : [з нагоди 60-річчя І. А. Мізрухіна] / В. Черниш // Молодий медик. – 1965. – 19 черв. (№ 24). – С. 2.

Липень

*Ось і липень тікає з війни
Догорають останні години
Йде від нас до нової пори
Прошепоче нам: будьте єдині!
Липень сумно кидає дощем
І у вікна крадеться вітрами
Мов затриматись хоче він ще
Щоб ще хвилину побути тут з нами...
Я ж кажу йому: друже, не плач
Не люблю, як і ти, я прощання
Ми зустрінемось знову, пробач
Буде мир, щастя, радість, кохання...
Буде знову у нас тут життя
Ми зустрінемось, Липень, з тобою
Не назавжди ця клята війна
Ти іди, а нам треба до бою...
Ось і липень тікає з війни
Догорають останні години
Йде від нас до нової пори
Прошепоче нам: будьте єдині!*

31.07.22

Галина Завидовська

КОЗАК Іван Олександрович

02.07.1945 – 06.12.2021

80 років від дня народження

Лікар-хірург, доктор медичних наук (2012), професор (2016).

Народився в с. Кугаївці Чемеровецького р-ну Кам'янець-Подільської обл., нині Кам'янець-Подільського р-ну Хмельницької обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1970). Працював лікарем-хірургом.

З 1979 р. – на факультеті післядипломної освіти ВНМУ ім. М. І. Пирогова у м. Хмельницький: асистент (1979–1989), доцент (1989–1990), в. о завідувача кафедри хірургії (1990–1991). Доцент (1991–2013), професор (2013–2021) кафедри хірургії з курсом стоматології факультету післядипломної освіти ВНМУ ім. М. І. Пирогова. З 2006 р. також – у Національній академії Державної прикордонної служби України (м. Хмельницький): з 2013 р. – професор кафедри криміналістики і кримінального права.

Наукові дослідження: хірургічне лікування виразкової хвороби дванадцятипалої кишки, жовчнокам'яної хвороби; ургентна абдомінальна патологія.

Пошов з життя 16 грудня 2021 р. у м. Хмельницький.

Література

1. Власов В. В. Вчений-практик з Поділля : (до 60-річчя від дня народження Козака Івана Олександровича) / В. В. Власов, А. І. Суходоля // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2005. – № 2. – С. 119–120 : портр.

2. Козак Іван Олександрович [Електронний ресурс] / О. Ю. Андросук // Енциклопедія Сучасної України: [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: (дата звернення: 13.12.2024), вільний. – Назва з екрана.

ЛІСНИЦЬКИЙ Анатолій Іванович

18.07.1940 – 05.09.2008

85 років від дня народження

Лікар-дерматовенеролог, доктор медичних наук (1987), професор (1992).

Народився в с. Сусли, нині Звягельського р-ну Житомирської обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1963). Працював лікарем.

З 1967 р. – у Запорізькому медичному університеті: упродовж 2003–2008 рр. – завідувач кафедри дерматовенерології.

Вивчав клітинні прояви, імунологічного, патогістологічного, гістохімічного та функціонального порушення при алергічних васкулітах, стафілококових ураженнях та професійних захворюваннях шкіри, сифілісі, псоріазі.

Пішов з життя 5 вересня 2008 р. у м. Запоріжжя.

Література

1. Логунов В. П. Лісницький Анатолій Іванович / В. П. Логунов // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2016. – Т. 17 : Лег – Лощ. – С. 450 : портр.

ЗАЙКОВ Сергій Вікторович

21.07.1960

65 років від дня народження

Лікар-алерголог, пульмонолог, імунолог, фтизіатр, доктор медичних наук (1995), професор (2002).

Народився в с. Лахта Сестро-рецького р-ну Ленінградської обл. (РСФРР). Закінчив Вінницький медичний інститут (1983).

Клінічний ординатор кафедри фтизіатрії (1983–1985), аспірант (1985–1988), асистент (1988–1993), доцент (1993–2001), професор (2001–2014) кафедри фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергології ВНМУ ім. М. І. Пирогова. З 2014 р. – професор кафедри фтизіатрії і пульмонології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика.

Професійна діяльність пов'язана з лікуванням хворих на туберкульоз, неспецифічні захворювання органів дихання, алергічні захворювання, імунодефіцитні стани у цих хворих та проведенням диференційної діагностики між туберкульозом та неспецифічними захворюваннями органів дихання.

Наукові дослідження присвячені актуальним питанням фтизіатрії і пульмонології.

Література

1. Процек О. Г. Зайков Сергій Вікторович / О. Г. Процек // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2010. – Т. 10 : 3 – Зор. – С. 116–117 : портр.

ФІЛІМОНОВ Юрій Вікторович

26.07.1950 – 05.02.2022

75 років від дня народження

Лікар стоматолог-ортопед, кандидат медичних наук (1992), доцент (1994).

Народився в м. Дзержинськ Донецької обл. Закінчив Дзержинське медичне училище (1969), Донецький державний медичний інститут (1977).

Протягом 1977–1981 рр. працював лікарем-стоматологом в стоматологічній поліклініці м. Макіївка Донецької обл., стоматологічній поліклініці № 3 м. Донецьк.

Впродовж 1998–2022 рр. – завідувач кафедри стоматології дитячого віку ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Автор численних наукових праць та раціоналізаторських винаходів. Наукові дослідження присвячені актуальним питанням ранньої діагностики та лікуванню зубощелепних аномалій і деформацій.

Пішов з життя 5 лютого 2022 р. у м. Вінниця.

Література

1. ВНМУ ім. М. І. Пирогова: ювілеї, події, дати – 2020 : календар знаменних і пам'ятних дат / уклад. О. А. Юрчишина, В. В. Кокус ; відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2019. – С. 85–86: портр.

КИРИЛЕНКО Вадим Арсенійович

27.07.1930 – 02.11.2018

95 років від дня народження

Дитячий інфекціоніст, доктор медичних наук (1989), професор (1991). Відмінник охорони здоров'я (1971).

Народився в м. Жмеринка Вінницької обл. Закінчив фельдшерсько-акушерську школу (1950), Вінницький медичний інститут (1956). Працював лікарем (1956–1957).

З 1957 р. – у ВНМУ ім. М. І. Пирогова: клінічний ординатор (1957–1959), асистент (1959–1969), доцент (1969–1988) кафедри інфекційних хвороб, завідувач (1989–2006), професор (2006–2018) кафедри дитячих інфекційних хвороб.

Напрями наукових досліджень: проблеми лікування ВІЛ-інфекції, вірусних гепатитів В і С, дифтерії, менінгококової інфекції, сальмонельозу в дітей.

За внесок у розвиток охорони здоров'я Міжнародним біографічним центром включено до номінації людей тисячоліття (1999). Нагороджений грамотами МОЗ України (1994, 2006).

Пішов з життя 2 листопада 2018 р. в м. Жмеринка.

Література

1. Професору Вадиму Арсенійовичу Кириленку виповнилось 80 // Інфекційні хвороби. – 2010. – № 3. – С. 103 : фот.

2. Процек О. Г. Кириленко Вадим Арсенійович / О. Г. Процек // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2013. – Т. 13 : Киї – Кок – С. 40 : портр.

Серпень

Нам сонячне літо гукає услід:

– Людино, агов, озирнися!

Я знаю, багато тривоги і бід...

Та прошу – ще раз усміхнися!

Там – осінь готує вже інші дари,

Інакші мелодії линуть.

Та я ще з тобою, у матриці гри.

Прошу, зупинись на хвилину.

Ще встигнеш напитись дощу і роси.

Ще встигнеш поплакати всує.

Візьми хоч промінчик живої краси –

Хай радістю в серці пульсує.

Хай світить і гріє у прихмарні дні.

Хай буде і братом, і другом.

Всміхнися, людино, хоч раз ще мені –

Хай я заберу твою тугу.

Хода обважніла хай стане легка,

Любов'ю засвітяться очі.

Хай зцілює світ твоя ніжна рука...

Я знаю. Я вірю – ти хочеш...

Ірина Білінська

ЗАГНИБОРОДА Петро Кузьмич

02.08.1940 – 06.01.2011

85 років від дня народження

Лікар-хірург, кандидат медичних наук (1977), доцент (1980).

Народився в с. Старий Животів, нині с. Новоживотів Вінницького р-ну Вінницької обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1971), де відтоді працював: аспірант (1971–1974), асистент (1974–1979), доцент (1979–2011) кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії. Заступник декана медичного факультету Вінницького медичного інституту (1979). Упродовж 1994–2011 рр. – декан медичного факультету № 1 ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Напрями наукових досліджень: абдомінальна хірургія, кишкова непрохідність, перитоніт, проблеми герметичності кишкових швів, профілактика та лікування ускладнень після операцій на шлунково-кишковому тракті.

Відмінник охорони здоров'я УРСР (1984). Нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2003), численними Почесними грамотами ВНМУ ім. М. І. Пирогова та Міністерства охорони здоров'я України.

Пішов з життя 6 січня 2011 р. у м. Вінниця.

Література

1. Вінницький державний медичний університет ім. М. І. Пирогова : матеріали з історії університету / під ред. В. М. Мороза. – Вінниця, 1994. – С. 117–120, [263: фот.].

2. Петро Кузьмич Загниборода: «Будь-яке порушення не проходить повз мої серце та душу!» / спілкувалась В. Родінкова // Молодий медик. – 2000. – Черв. (№ 5). – С. 5 : фот.

ЗРУЦЬКИЙ Ярослав Леонідович
03.08.1960

65 років від дня народження

Лікар-хірург, полковник медичної служби, доктор медичних наук (2004), професор (2004). Заслужений лікар України. Лауреат Державної премії України.

Народився в м. Тульчин Вінницької обл. Навчався у Вінницькому медичному інституті (1978–1982), закінчив військово-медичну академію в Санкт-Петербурзі (1992). Працював начальником станції невідкладної допомоги в м. Ахтубинськ (Астраханська обл.; 1984–1989). Із 1995 р. – в Українській військово-медичній академії (м.Київ): з 2002 р. – начальник кафедри військової хірургії.

Наукові дослідження: диференційована хірургічна тактика при політравмі, багатоетапні операції в осіб з ушкодженням внутрішніх органів, застосування малоінвазивних втручань під контролем ультразвукових досліджень та сучасних пластин і фіксаторів при тяжкій скелетній травмі.

Учасник бойових дій. За внесок у розвиток військової медицини удостоєний державних нагород України і міжнародних нагород.

Література

1. До ювілею Заруцького Ярослава Леонідовича [Електронний ресурс] // Національна наукова медична бібліотека України : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://surl.li/npuapt> (дата звернення: 17.11.2024), вільний. – Назва з екрана.

2. Заруцький Ярослав Леонідович // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2009. – Т. 10 : 3 – Зор. – С. 339 : портр.

РУДЮК Максим Павлович

13.08.1920 – 10.07.1970

105 років від дня народження

Лікар акушер-гінеколог, кандидат медичних наук (1958), доцент (1960).

Народився в с. Кривошії Хмільницького р-ну Вінницької обл. Навчався у Вінницькій фельдшерсько-акушерській школі, Чернівецькому медичному інституті, закінчив Вінницький медичний інститут (1950), в якому відтоді працював: клінічний ординатор (1950–1952), асистент (1952–1958), з 1959 р. – доцент кафедри акушерства та гінекології, одночасно декан лікувального факультету (1959–1965), проректор з навчальної роботи (1965–1967), ректор Вінницького державного медичного інституту (нині національний медичний університет; 1967–1970).

Напрями наукових досліджень: обезболювання пологів шляхом новокаїнової анестезії та психопрофілактичними методами; діагностика, лікування, профілактика серозного

лактаційного маститу; раціональне ведення вагітності й пологів у літніх первісток.

Учасник Другої світової війни. Нагороджений державними нагородами СРСР.

Пішов з життя 10 липня 1970 р. у м. Вінниця.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. 722, арк. 467–563.
2. Рудюк Максим Павлович // Ректори ВНМУ ім. М. І. Пирогова: погляд крізь час (1930–2016) : біобібліогр. покажч. / ВНМУ ім. М. І. Пирогова, б-ка ; уклад. О. А. Юрчишина ; ред. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2016. – С. 43–45.
3. Світло душі Максима Павловича Рудюка // Вінниця – місто послідовників М. І. Пирогова : монографія / О. А. Юрчишина, Н. М. Кравчук, Л. В. Сухарева та ін. ; Наук. б-ка ВНМУ ім. М. І. Пирогова. – Вінниця, 2020. – С. 362–375 : фот.

ГРИГОРЕНКО Петро Петрович

14.08.1945 – 28.03.2010

80 років від дня народження

Лікар акушер-гінеколог, доктор медичних наук (1989), професор (1990). Заслужений лікар України (1993). Відмінник охорони здоров'я (1989).

Народився в с. Саливонки, нині Білоцерківського р-ну Київської обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1970). Навчався в клінічній ординатурі при кафедрі акушерства та гінекології педіатричного факультету Вінницького медичного інституту (1975–1977). Працював акушером-гінекологом у 1-му Вінницькому пологовому

будинку (1972–1975), лікарем-ординатором Вінницької обласної лікарні (1977–1979).

З 1979 р. – у Хмельницькій філії факультету післядипломної освіти Вінницького медичного університету ім. М. І. Пирогова: асистент (1979-1983), доцент (1983), в. о. завідувача (1983), завідувач (1984–2010) кафедри акушерства та гінекології. Декан факультету післядипломної освіти ВНМУ ім. М. І. Пирогова (1999–2010).

Основний напрям наукових досліджень: фетоплацентарний комплекс при невиношуванні вагітності.

Був головою Хмельницької Асоціації акушерів-гінекологів, членом президії Асоціації акушерів-гінекологів України та президії Європейської асоціації гінекологів.

Пішов з життя 28 березня 2010 р. у м. Хмельницький.

Література

1. ВНМУ ім. М. І. Пирогова: ювілеї, події, дати – 2020 : календар знаменних і пам'ятних дат / уклад. О. А. Юрчишина, В. В. Кокус ; відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2019. – С. 94–95 : портр.

2. Процек О. Г. Григоренко Петро Петрович / О. Г. Процек // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2006. – Т. 6 : Го – Гю. – С. 428 : портр.

ПРОЦЕПКО Олександр Олексійович

17.08.1970

55 років від дня народження

Лікар акушер-гінеколог, доктор медичних наук (2007), професор (2014).

Народився в с. Ржевка Шебекінського р-ну Белгородської обл. (РРФСР). Навчався у Киргизькому державному медичному інституті (м. Фрунзе; 1987–1989), в Алма-Атинському державному медичному інституті (1989–1992).

Закінчив з відзнакою Вінницький державний медичний інститут (нині національний університет; 1993), де відтоді працює: магістрант кафедри акушерства та гінекології № 2 (1993–1996), аспірант кафедри акушерства і гінекології № 1 (1996–1999); асистент (2000–2006), доцент (2006–2013), з 2013 р. – професор кафедри акушерства та гінекології № 1.

Наукові дослідження: малоінвазивне оперативне лікування доброякісних новоутворень жіночих статевих органів та генітального пролапсу; порівняльна характеристика органо-зберігаючих операцій у лікуванні міоми матки. Розроблені ним новітні методи оперативного лікування генітального пролапсу впроваджує в гінекологічних стаціонарах Вінницької області та за її межами. Нагороджений медаллю «10 років Збройним Силам України» (2011).

Література

1. Процепко Олександр Олексійович [Електронний ресурс] / О. А. Юрчишина // Енциклопедія Сучасної України: [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://surl.li/edshbl> (дата звернення: 08.11.2024), вільний. – Назва з екрана.

СТОЛЯРЧУК Олександр Олександрович

18.08.1920 – 03.10.2017

105 років від дня народження

Фармаколог, доктор медичних наук (1971), професор (1972). Заслужений працівник вищої школи УРСР (1984).

Народився в м. Козятин Вінницької обл. Закінчив Ярославський медичний інститут (1951), де відтоді працював: аспірант (1951–1954), асистент (1954–1957) кафедри фармакології.

Асистент (1957–1959), доцент (1959–1964), в. о. завідувача (1964–1970), завідувач (1970–1991), професор (1991–2003) кафедри фармакології ВНМУ ім. М. І. Пирогова. Один із організаторів і впродовж 1963–1972 рр. – декан педіатричного факультету Вінницького медичного інституту.

Наукова діяльність присвячена пошуку біологічно активних речовин серед різних класів хімічних сполук.

Учасник Другої світової війни. Нагороджений орденами Вітчизняної війни II ступеня, Богдана Хмельницького та багатьма медалями, нагрудним знаком «За відмінні успіхи в роботі», Почесною грамотою Фармацевтичної асоціації України (2001).

Пішов з життя 3 жовтня 2017 р. у м. Вінниця.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. № 2931, т. 1, арк. 85–204.
2. 95 років від дня народження Столярчука Олександра Олександровича // Кафедрі фармакології ВНМУ – 70 років /

укладачі: Г. І. Степанюк, Н. І. Иванова – Вінниця : Континент-Прим, 2007. – С 48–52 : портр.

3. Олександр Олександрович Столярчук (до 90-річчя від дня народження) // Фармакологія та лікарська токсикологія. – 2010. – № 5. – С. 76–78.

4. Степанюк Г. І. Винницькая школа фармакологів / Г. І. Степанюк, А. О. Яковлева, Н. І. Иванова. – Вінниця, 2013. – С. 22–26 : портр.

КІГЕЛЬ Роман Юрійович

22.08.1925 – 03.07.1997

100 років від дня народження

Економіст, кандидат економічних наук (1986), професор (1977).

Народився в м. Черкаси. Закінчив Київський університет (1950). Відтоді працював у Вінницькому медичному інституті викладачем політекономії. У 1960 р. очолив Вінницький загальнотехнологічний факультет Київського

технологічного інституту харчової промисловості, який з його ініціативи у 1974 р. було переіменовано на Вінницький політехнічний інститут (нині технічний університет): ректор (до 1976 р.), водночас завідувач кафедри політекономії (1966–1995). Впродовж 1995–1997 рр. – професор кафедри основ економічної теорії. Досліджував проблеми економічної теорії та вдосконалення механізму регулювання праці професорсько-викладацького складу в закладах вищої освіти.

Учасник Другої світової війни. Нагороджений орденами Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ступеня (1985), медаллю

«За перемогу над Німеччиною», ін. державними нагородами. Роману Юрійовичу Кігелю відкрито меморіальну дошку на навчальному корпусі № 1 Вінницького національного технічного університету.

Пішов з життя 3 липня 1997 р. у м. Вінниця.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. № 272, т. 2, арк. 401–482 : портр.
2. Небава М. І. Кігель Роман Юрійович / М. І. Небава, М. І. Пашенко // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2013. – Т. 13 : Киї – Кок. – С. 148–149.

ГОЛЬДЕНБЕРГ Наум Якович

25.08.1925 – 10.08.2016

100 років від дня народження

Курортолог, організатор охорони здоров'я, кандидат медичних наук (1971). Заслужений лікар України, Почесний професор ВНМУ ім. М. І. Пирогова. Академік Національної Академії проблем людини (1988), академік Нью-Йоркської Академії наук (1999).

Народився в селищі Чечельник, нині Гайсинського р-ну Вінницької обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1951). Працював головним лікарем лінійної лікарні станції Погребище Південно-Західної залізниці (1951–1954), головним лікарем Хмільницької дорожньої клінічної лікарні № 2 (нині санаторій «Медичний центр реабілітації залізничників»; 1954–2004). Зробив вагомий внесок у становлення та розвиток курорту Хмільник, його популяризації на теренах України та за її межами.

Під його керівництвом вперше було застосовано новий метод лікування хворих із захворюваннями міжхребетних дисків, введено новий потужний лікувальний фактор – торфогрязеві аплікації, запроваджено десятки нових методик лікування, придбано сучасну медичну апаратуру, збудовано автоматизований кювет мінеральної води, проведено капітальні ремонти приміщень, реконструйовано холи і центральний вхід у лікувально-діагностичний комплекс.

Автор численних наукових праць, у т. ч. монографії «Курорт Хмільник» (1996).

Почесний громадянин м. Хмільника (1996). Нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня, ін. державними нагородами.

Пішов з життя 10 серпня 2016 р. у м. Хмільник.

У 2017 р. у санаторії «Медичний центр реабілітації залізничників» на честь Гольденберга Н. Я. відкрито пам'ятну дошку.

Література

1. Гольденберг Наум Якович // Засновники та визначні діячі курортів України / за ред. М. В. Лободи. – С. 109–110 : портр.
2. Гребельський С. Дума про Наума. – Вінниця : ПП Балюк І. Б., 2015. – 56 с.
3. До 85-річчя Наума Яковича Гольденберга // Медицина транспорту України. – 2010. – № 3. – С. 8–9.
4. До 50-річчя професійної та громадської діяльності Гольденберга Наума Яковича // Медицина залізничного транспорту України. – 2004. – № 1. – С. 101–102.
5. Площанська Л. Наум Якович Гольденберг – легендарна особистість / Л. Площанська // Вінниччина. – 2004. – 19 берез. : фот.
6. Школа курортології Наума Яковича Гольденберга // Вінниця – місто послідовників М. І. Пирогова : монографія / О. А. Юрчишина, Н. М. Кравчук, Л. В. Сухарева та ін. ; Наук. б-ка ВНМУ ім. М. І. Пирогова. – Вінниця, 2020. – С. 402–408 : фот.

Вересень

П'ятниця. Вересень. Тиша. Вікно.
Ніби в старім романі.
Вечір своє розливає вино,
Губиться даль в тумані.
Обрій згасає, гойдається мла.
Постать чиясь прозора
В шибці малюється, профіль чола,
Плечі і шаль з узором.
Осінь згубила старі дзеркала,
В котрі дивилось літо.
І потекла із небес, потекла
Музика з солом вітру.
Жінка осіння. У осінь вікно –
Чим не портрет у рамі!
Часу настояне терпке вино
Смаку причастя в храмі.
Випито літо і випито час,
Кутає шалик плечі.
Вітру й дощу ненав'язливий джаз.
П'ятниця.
Вересень.
Вечір.

Оксана Заєць

ВЕРНИГОРОДСЬКИЙ Сергій Вікторович

05.09.1970

55 років від дня народження

Патологоанатом, доктор медичних наук (2014), професор (2016).

Народився у м. Вінниця. Закінчив Вінницький медичний університет (1997; нині національний), де відтоді працював: асистент кафедри патологічної анатомії (2000–2002), асистент кафедри патологічної анатомії та судової медицини (2002–2006), асистент (2006–2015), професор (2015–2019) кафедри патологічної анатомії, судової медицини та права. Завідувач кафедри гістології (2019) та патологічної анатомії (2020–2022). Проходив стажування в медичній школі Святого Джеймса у м. Чикаго, США (2015).

Основний напрям наукових досліджень: патологічна анатомія захворювань шлунково-кишкового тракту.

Література

1. До 60-річчя від дня народження Вернигородського Віктора Сергійовича // Міжнародний ендокринологічний журнал. – 2010. – № 3. – С. 111.
2. Сергета І. В. Вернигородський Віктор Сергійович / І. В. Сергета // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2008. – Т. 8 : Дл – Дя, додаток : А – Г. – С. 685 : портр.

- **08.09 – 65 років тому (1960) Вінницькому державному медичному інституту присвоєно ім'я Миколи Івановича Пирогова** (Постанова Ради Міністрів Української РСР № 1514 від 08.09.1960 р.)

Література

1. Бондаренко В. Імені видатного вченого : [про присвоєння Вінниц. мед. ін-ту імені М. І. Пирогова] / В. Бондаренко, Л. Нечипоренко, Л. Отрошенко // Ленінське плем'я. – 1960. – 18 верес.

ГЛАУБЕРЗОН Соломон Аронович **17.09.1895 – 21.01.1957**

130 років від дня народження

Лікар-дерматовенеролог,
доктор медицини, професор (1935).

Народився в м. Ніжин, Чернігівської губернії, нині Чернігівської обл. Закінчив медичний факультет Київського університету (1920). Працював у психоневрологічному та шкірно-венерологічному інститутах м. Києва, а також у Київському медичному інституті на посаді приват-доцента.

Упродовж 1935–1937 рр. – завідувач кафедри шкірних та венеричних хвороб Вінницького медичного інституту. Наприкінці 1937 р. виїхав до Києва, де працював на посаді завідувача шкірної клініки Українського інституту туберкульозу, а також відділу дерматології Київського шкірно-венерологічного інституту. У 1944–1956 рр. обіймав посаду завідувача шкірного відділення Українського шкірно-венерологічного інституту.

Опублікував понад 80 наукових праць. Вперше описав ураження кісток при хронічній піодермії, вперше в СРСР опублікував наукові праці, присвячені веруциформній епідермодисплазії, сириномі, пілосебоцистоматозу, гіпертрофічній гемангіектазії.

Пішов з життя 21 січня 1957 р. у м. Київ.

Література

1. Кокус В. В. С. А. Глауберзон – організатор і перший завідувач кафедри шкірних та венеричних хвороб Вінницького державного медичного інституту, 1935-1937 рр. / В. В. Кокус // Сумські історико-краєзнавчі студії : збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. – Суми, 2023. – С. 70–74.

2. Кокус В. В. Кафедра шкірних та венеричних хвороб Вінницького державного медичного інституту: перші кроки діяльності / В. В. Кокус // Вісник Вінницького національного медичного університету – 2023. – Т. 23, № 3. – С. 528–533.

3. Памяти проф. С. А. Глауберзона // Вестник дерматологии и венерологии. – 1957. – № 4. – С. 63.

ЯРОСЛАВСЬКИЙ Володимир Петрович **18.09.1895 – 28.06.1962**

130 років від дня народження

Лікар-оториноларинголог,
професор.

Народився в містечку Ржищів, нині місто Київської обл. Закінчив медичний факультет Київського університету (1916). Учасник Першої світової та Другої світової воєн. Упродовж 1920–1935 рр. працював лікарем.

Завідувач кафедри оториноларингології Вінницького медичного інституту (1935–1941; 1945–1962).

Наукові дослідження в галузі діагностики, клініки, лікування сторонніх тіл дихальних шляхів; вогнепальних пошкоджень ЛОР органів; внутрішньочерепних отогенних ускладнень; пункційних методів лікування абсцесів мозку.

Нагороджений державними нагородами СРСР.

Пішов з життя 28 червня 1962 р. у м. Вінниця.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. № 318– а, арк. 1–[66].
2. Історія оториноларингології в Україні / Ю. В. Мітін [та ін.] ; ред. Ю. В. Мітін, Д. І. Заболотний. – Київ : Фармацевт Практик, 2007. – С. 63 : портр.
3. Лоюк П. Щастя професора / П. Лоюк // Молодий медик. – 1962. – 25 січ. (№ 3).

МАЗУРИК Михайло Федотович

18.09.1925 – 11.01.1992

100 років від дня народження

Лікар-хірург, доктор медичних наук (1970), професор (1979).

Народився в с. Устя, нині Гайсинського р-ну, Вінницької обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1950). Працював лікарем. З 1972 р. – у Полтавському медичному стоматологічному інституті: з 1974 р. – завідувач кафедри загальної хірургії, впродовж 1975–1990 рр. – завідувач кафедри шпитальної хірургії, водночас впродовж 1985–1989 рр. – проректор з лікувальної роботи.

Наукові дослідження: екстрена хірургія; діагностика і лікування захворювань судин, гнійного остеомиєліту; патологія жовчних протоків; хірургічне лікування виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки; травматологія та організація охорони здоров'я.

Учасник Другої світової війни. Нагороджений державними та бойовими нагородами СРСР.

Пішов з життя 11 січня 1992 р. в м. Полтава.

Література

1. Давиденко С. В. Мазурик Михайло Федотович / С. В. Давиденко // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2017. – Т.18 : Лт – Малицький – С. 503–504 : портр.

ВАКУЛЕНКО Микола Опанасович

21.09.1890 –?

135 років від дня народження

Патологоанатом, бактеріолог.

Народився у м. Владикавказ (Північна Осетія). Закінчив медичний факультет Київського університету (1914). Працював прозектором Київського клінічного шпиталю (1914–1917); лаборантом пересувної лабораторії в діючій армії (1917–1919).

З 1919 р. у Вінниці: прозектор і завідувач лабораторії Вінницького військового шпиталю (1919–1928), за сумісництвом – прозектор Пироговської лікарні (1920–1944); прозектор 4-ї радянської лікарні у Вінниці (1929–1941). Завідувач кафедри мікробіології (1921–1930) Вінницького фармацевтичного інституту та завідувач кафедри гістології

(1930–1934) Вінницького виробничого медичного інституту. Упродовж 1922–1933 рр. керівник доцентського курсу мікробіології Вінницького фармацевтичного інституту і одночасно – завідувач кафедри патологічної анатомії виробничого медичного інституту (1932–1934). Завідувач кафедри патологічної анатомії Вінницького медичного інституту (нині національний університет; 1934–1941 ; 1944–1948).

Література

1. Архів ВНМУ, спр. 50, т. 1 : А – 3, арк. 64–70.
2. Николай Афанасьевич Вакуленко : [некролог] // Архив патологии. – 1963. – № 4. – С. 95 : портр.

ГОДЛЕВСЬКИЙ Аркадій Іванович **22.09.1945 – 22.10.2016**

80 років від дня народження

Хірург, доктор медичних наук (1991), професор (1993). Заслужений діяч науки і техніки України (2002).

Народився у м. Вінниця. Закінчив Вінницький медичний інститут ім. М. І. Пирогова (1969), де відтоді працював (з перервами): старший лікар-лаборант кафедри факультетської хірургії (1969–1970); клінічний ординатор кафедри загальної хірургії (1972–1974); лікар-ординатор у хірургічному відділенні Вінницької обласної лікарні ім. М. І. Пирогова (1974–1982); асистент кафедри хірургічних хвороб № 2 Вінницького медичного інституту (1982–1991); завідувач кафедри факультетської хірургії (1991–2016).

Організатор та керівник ургентної хірургічної клініки і спеціалізованого Центру хірургії печінки, позапечінкових жовчних протоків та підшлункової залози.

Досліджував проблеми абдомінальної хірургічної патології. Виконав понад 8000 оперативних втручань, в т. ч. надскладних. Автор 2 монографій, понад 400 наукових робіт, патентів та раціоналізаторських пропозицій.

Був членом-кореспондентом громадської організації Академії технологічних наук, академіком громадського об'єднання Академія оригінальних ідей.

Пішов з життя 22 жовтня 2016 р. у м. Вінниця.

Література

1. Аркадій Іванович Годлевський : (до 70-річчя від дня народження) // Клінічна хірургія. – 2015. – № 9. – С. 79–80.

2. Архів ВНМУ, спр. № 926, арк. 165–177.

3. До вершин хірургії : біобібліогр. покажч. до 65-річчя від дня народж. Годлевського Аркадія Івановича / уклад. Л. В. Сухарева, Н. М. Кравчук, С. І. Саволюк ; відп. за вип. Л. І. Шпукал. – Вінниця, 2010. – 51 с. : іл. – (Вчені нашого університету).

4. До 70-річчя Аркадія Івановича Годлевського // Хірургія України. – 2015. – № 3. – С. 7 : фот.

5. Кафедра факультетської хірургії: історія та сьогодення (до 80-річчя кафедри) : біобібліогр. покажч. / за заг. ред. С. І. Саволюка, І. М. Вовчука ; уклад. О. А. Юрчишина ; відп. за вип. Л. І. Шпукал. – Вінниця, 2013. – С. 11, 14, 38–41: фот.

6. Процек О. Г. Годлевський Аркадій Іванович / О. Г. Процек // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2006. – Т. 6 : Го – Гю. – С. 20 : портр.

7. Пам'яті професора Аркадія Івановича Годлевського // Молодий медик. – 2016. – Жовт. (№ 8). – С. 1 : фот.

БОЙКО Анна Андріївна

26.09.1955 – 02.12.2016

70 років від дня народження

Лікар-психіатр, нарколог, доктор медичних наук (1992), доцент (1996), професор (2013).

Народилася в с. Райгород, нині Гайсинського р-ну Вінницької обл. Закінчила Вінницький медичний інститут (1978). Працювала лікарем-інтерном (1978–1979), молодшим науковим співробітником клініко-експертного відділення Вінницької філії Дніпропетровського НДІ експертизи і відновлення працездатності інвалідів (1979–1983). Старший лаборант (1983–1985), асистент (1985–1990) кафедри психіатрії факультету удосконалення лікарів Львівського державного медичного інституту. Закінчила докторантуру при Державному Центрі наркології РАМН (1992).

З 1992 р. – у ВНМУ ім. М. І. Пирогова: асистент кафедри наркології, психіатрії і психотерапії (1992–1995), доцент кафедри наркології (1995–2001); завідувач курсу факультету післядипломної освіти (2008–2011), професор кафедри психіатрії, наркології та психотерапії (2011–2016).

Напрями наукової роботи: генетико-епідеміологічне дослідження популяції наркотично залежних та ВІЛ-інфікованих осіб, генетичні аспекти дитячої психіатрії, проблема суїцидів підлітків.

Пішла з життя 2 грудня 2016 р. у м. Вінниця.

Література

1. Процек О. Г. Гунько Ганна Андріївна [Бойко Анна Андріївна] / О. Г. Процек // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2006. – Т. 6 : Го – Гю. – С. 641 : портр.

БАБЛЯК Дмитро Євгенович

27.09.1930 – 03.03.2008,

95 років від дня народження

Лікар-хірург, доктор медичних наук (1973), професор (1981).

Народився в м. Кам'янець-Подільський, нині Хмельницької обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1955). З 1964 р. – у Львівському медичному інституті: завідувач кафедри шпитальної хірургії (1997–2000). Організатор і керівник Львівського міжобласного центру серцево-судинної хірургії (1987–1993).

Розробив оригінальну методику адекватної аутовенозної пластики в разі синдрому верхньої порожнистої вени.

Лауреат Державної премії УРСР в галузі науки і техніки (2000).

Пішов з життя 3 березня 2008 р. у м. Львів.

Література

1. Бабляк Дмитро Євгенович / Я.-Р. М. Федорів // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2003. – Т. 2 : Б – Біо. – С. 36–37 : портр.

ТОПОРКОВ Костянтин Дмитрович вересень 1900 – ?

125 років від дня народження

Викладач суспільно-політичних наук.

Народився в с. Старотомниково Моршанського р-ну, Тамбовської обл. (Російська імперія). Закінчив Саратовський комуністичний університет (1928), Московський економічний Інститут червоної професури (1933), курси ректорів комвузів (1937).

Ректор Вінницької вищої комуністичної сільськогосподарської школи і завідувач кафедр політекономії та історії ВКП(б) тієї самої школи (1937–1938).

Упродовж 1938–1941 рр. – старший викладач основ марксизму-ленінізму й завідувач кафедри політекономії Вінницького медичного інституту. З 1946 р. – старший викладач політекономії Вінницького педагогічного інституту; за сумісництвом – старший викладач у Вінницькому медичному інституті (1949–1950).

Учасник Другої світової війни. Нагороджений орденами Червоної Зірки (1944), Вітчизняної війни II ступеня (1945), «Знак Пошани» (1948), медалями «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.» (1945), «За оборону Москви» (1945), «За оборону Сталінграда» (1942).

Література

1. Архів ВНМУ, спр. № 87, т. 2, арк. 457–465.

ЖОВТЕНЬ

***

*Налий мені ще трохи теплих слів,
А то вже зовсім вистудилось лате.
Надворі осінь – так, як ти хотів,
І день наполовину вже відтятий.
Брунатна тиша холодом дзвенить,
Зіщулену бентегу обіймає.
В чеканні наче затерпає мить –
І лише згодом трохи відпускає.
Мовчання сіє попелом нудьги,
Холодним лате губи обпікаю.
З полегкістю вертаюсь в ті світи –
Де ти мене...де я тебе – не знаю.*

Марія Андрейчук

ОСТАПЧУК Ірина Пилипівна

01.10.1915 – 02.02.1998

110 років від дня народження

Лікар-терапевт, ревматолог, курортолог, доктор медичних наук (1969).

Народилася в м. Одеса. Закінчила Одеський медичний інститут (1940). Відтоді працювала у Вінницькому медичному інституті; з 1942 р. – у військових шпиталях; з 1945 р. – у Горьковському медичному інституті (нині Нижній Новгород, РФ) і санаторіях Алушти та Ялти (обидва нині – АР Крим); з 1955 р. – завідувач пульмонологічного відділення Ялтинського НДІ фізичних методів лікування і медичної кліматології; згодом – завідувач методичного відділу Ялтинського санаторію.

Наукові дослідження: зміни функціонального стану серцево-судинної системи у хворих на різні захворювання під впливом санаторно-курортного лікування на Південному узбережжі Криму; роль і механізми дії на хворих дозованих ультрафіолетових опромінювань, сонячних, повітряних ванн, лікувальної гімнастики, морських купань, фітотерапії.

Пішла з життя 2 лютого 1998 р. у м. Київ.

Література

1. Ахмеджанов М. Ю. Остапчук Ірина Пилипівна / М. Ю. Ахмеджанов // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2022. – Т. 24 : О. – С. 807.

ГРОСМАН Юлій Семенович

12.10.1910 – 1972

115 років від дня народження

Фармаколог, доктор медичних наук, професор.

Закінчив Одеський медичний інститут (1932). Організував і став першим завідувачем кафедри фармакології Вінницького медичного інституту (нині національний університет; 1937–1941).

Працював також в Одеському, Івано–Франківському, Пермському вищих медичних навчальних закладах.

Вивчав питання фармакології і експериментального терапевтичного застосування вітаміно-препаратів, протизапальних засобів, пошуком нових біологічно активних речовин.

Нагороджений державними нагородами СРСР.

Пішов з життя у 1972 р. в м. Одеса.

Література

1. Кафедрі фармакології ВНМУ – 70 років / укладачі: Г. І. Степанюк, Н. І. Іванова. – Вінниця : Континент–Прим, 2007. – С. 45 : портр.

2. Ю. С. Гросман : (к 60-летию со дня рождения) // Фармакология и токсикология. – 1971. – № 5. – С. 637.

3. Ю. С. Гросман : [некролог] // Фармакология и токсикология. – 1973. – № 3. – С. 380.

ГОРДІЄНКО Ірина Юрїївна

13.10.1950

75 років від дня народження

Лікар акушер-гінеколог, доктор медичних наук (1992), професор (1999).

Народилася в м. Вінниця. Закінчила Вінницький медичний інститут (1975). Працювала лікаркою.

З 1980 р. – в Інституті педіатрії, акушерства та гінекології АМНУ (м. Київ): з 1992 р. – завідувач відділення медицини плода.

Наукові дослідження: пренатальна ультразвукова та інвазивна діагностика вроджених і спадкових захворювань плода, вивчення його поведінки та життєздатності, концепція пренатальної диспансеризації плода з вродженою патологією, що підлягає корекції.

Література

1. Лук'янова О. М. Гордієнко Ірина Юрїївна // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2006. – Т. 6 : Го-Гю. – С. 244–245.

КУЛИК Анатолій Ярославович

15.10.1960

65 років від дня народження

Фахівець у галузі інформатики, доктор технічних наук (2009), професор (2011).

Народився у м. Вінниця. Закінчив Вінницький політехнічний інститут (1982), де й працював з 1984 р. (нині технічний університет): з 2009 р. – професор кафедри автоматизи та інформаційно-вимірювальної техніки.

В. о. завідувача (2014–2015), завідувач (2015–2024) кафедри біологічної фізики, медичної апаратури та інформатики ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Наукові дослідження: адаптивні алгоритми кодування і передавання інформації; стиснення статичних і динамічних відеозображень; перетворення та аналіз процесів в базисі ортогональних функцій; оцінка стану організму людини та інших біологічних об'єктів.

Література

1. Кветний Р. Н. Кулик Анатолій Ярославович / Р. Н. Кветний // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2016. – Т. 16 : Куз–Лев. – С. 48–49 : портр.

2. Кулик Анатолій Ярославович [Електронний ресурс] // Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/2szxr50> (дата звернення: 02.11.2024), вільний. – Назва з титул. екрана.

БОНДАР Сергій Анатолійович

20.10.1965

60 років від дня народження

Лікар-дерматовенеролог,
доктор медичних наук (2007),
професор (2016).

Народився в м. Вінниця.
Закінчив Вінницький медичний
інститут (1988). Працював лікарем-
інтерном Вінницького обласного
клінічного шкірно-венерологічного
диспансеру (1988–1989). Ліквідатор
наслідків аварії на ЧАЕС (1986).

З 1989 р. – у ВНМУ ім. М. І. Пирогова: старший лаборант
(1989–1994), старший лаборант і асистент-сумісник (з 1994 р.),
асистент (1999–2008), доцент (2008–2010). З 2010 р. –
завідувач кафедри шкірних та венеричних хвороб ВНМУ
ім. М. І. Пирогова.

Наукові дослідження: сорбційна терапія тяжких та
хронічних розповсюджених дерматозів, лікування екземи.

Член редколегії видань «Журнал дерматовенерології та
косметології ім. М. О. Торсуєва», «Український журнал
дерматології, венерології, косметології». Голова Вінницького
осередку Української асоціації лікарів дерматовенерологів та
косметологів.

Лауреат Державної премії України в галузі науки і
техніки (2016). Нагороджений Почесною Грамотою
Вінницької обласної ради (2016).

Література

1. Бондар Сергій Анатолійович [Електронний ресурс] //
Вінницький національний медичний університет

ім. М. І. Пирогова. : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://surl.li/dultug> (дата звернення: 12.12.2024), вільний. – Назва з титул. екрана.

2. Бондар С. А. До 80-річчя кафедри шкірних та венеричних хвороб Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова / С. А. Бондар, С. К. Псюк // Вісник Вінницького нац. мед. ун-ту. – 2014. – Т. 18, № 2. – С. 123.

3. Сім науковців ВНМУ стали лауреатами Державної премії України в галузі науки та техніки : [у т. ч. С. А. Бондар] // Молодий медик. – 2017. – Квіт. (№ 4). – С. 1–2 : фот.

ПУШКАР Михайло Степанович

25.10.1940

85 років від дня народження

Морфолог, доктор медичних наук (1992), професор (1993). Відмінник охорони здоров'я.

Народився в с. Хирів, нині Самбірського р-ну Львівської обл. Закінчив Вінницький медичний інститут ім. М. І. Пирогова (1966), де відтоді й працював: аспірант (1966–1969), асистент (1969–1979), доцент (1979–1992) кафедри патологічної анатомії, завідувач

підготовчого відділення (1969–1984), завідувач кафедри гістології, цитології та ембріології (1992–2015).

Напрями наукових досліджень: екологічна морфологія. Автор понад 200 наукових праць, в т. ч. підручників, раціоналізаторських пропозицій та численних поетичних збірок.

Протягом багатьох років був членом редакції університетської газети «Молодий медик», керівником радіокомітету (1968–1980), очолював Раду молодих вчених Вінницького медичного інституту (1972–1974), школу молодого лектора (1984–1988).

Література

1. «Віжками не утримати роки»: Михайло Степанович Пушкар, напередодні ювілею : [вітальні слова колег ювіляру] // Молодий медик. – 2000. – Жовт. (№ 8). – С. 6.

2. Пикалюк В. С. Професори-морфологи України : довідник / В. С. Пикалюк, А. А. Бабанін, В. В. Кісельов. – Сімферополь, 2010.– С. 94 : портр.

6. Пушкар Михайло Степанович [Електронний ресурс] / О. А. Юрчишина // Енциклопедія Сучасної України: [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://surl.li/wwijxf> (дата звернення: 08.09.2024), вільний. – Назва з екрана.

ІВАНОВА Світлана Андріївна

28.10.1945

80 років від дня народження

Провідний фахівець в галузі клінічної мікробіології, доктор медичних наук (1997). Відмінник охорони здоров'я УРСР.

Народилася в м. Артемівськ, нині м. Бахмут Донецької обл. Закінчила Вінницький медичний інститут (нині університет, 1970), де відтоді й працювала: асистент (1970–1991), старший викладач (1991–1993), доцент (1993–2024) кафедри мікробіології, вірусології та імунології.

Автор численних наукових праць, у т. ч. співавтор навчальних посібників «Кандидози слизової оболонки порожнини рота» (Вінниця, 2004), «Тактика вибору антибіотиків» (Вінниця, 2012), методичних рекомендацій «Нарушение микробиоценоза кишечника у детей и экологические подходы к его восстановлению» (Вінниця, 2002).

Вивчала механізми захисту слизових оболонок, особливості функціонування імунологічних чинників кишкового тракту та умови виникнення дисбіозів, проблеми діагностики і лікування кандидозних дисбіозів з використанням мікостатиків, пробіотиків та імуномодуляторів.

Нагороджена медалями Д. К. Заболотного, «Трудова слава» II ступеня (2015). До 70-річчя від дня народження була відзначена вітальною адресою Президента НАН України Б. Є. Патона (2015).

Література

1. Палій Г. К. Іванова Світлана Андріївна / Г. К. Палій // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2011. – Т. 11 : Зор – Как. – С. 117 : портр.
2. Іванова Світлана Андріївна [Електронний ресурс] // Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. Кафедра мікробіології : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/2t0o2D5> (дата звернення: 11.12.2024), вільний. – Назва з титул. екрана.

Листопад

*Худенькі хлопчики, тендітні гілочки,
З пошерхлими руками та губами.
Невже прийде лиха війна й за вами?
І на екранах телевізорів свічки
Горітимуть, як свідки небайдужі?
Дочасний і збитковий листопад!
І мінезингери сучасні про солдат,
Про зламані і просвітлілі душі
Складуть пісні, порівнюючи кров
Червону – з пелюстками ружі.
А сонце танцюватиме в калюжі,
І дудку іншу справить щуролов.*

Світлана Кононенко

ЛАВРИК Семен Семенович

01.11.1915 – 07.07.1990

110 років від дня народження

Лікар-гематолог, доктор медичних наук (1966), професор (1966), член-кореспондент АН УРСР (1979), заслужений діяч науки УРСР (1975).

Народився в с. Велика Слобідка, нині Кам'янець-Подільського р-ну Хмельницької обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1940). Учасник Другої світової війни. Працював лікарем у м. Бершадь на Вінниччині; військовим лікарем; впродовж 1946–1950 рр. – директор Львівського НДІ невідкладної хірургії та переливання крові (нині Інститут патології крові та трансфузійної медицини НАМНУ); протягом 1950–1953 рр. – завідувач Львівського обласного відділу охорони здоров'я. Ректор Станіславського медичного інституту (1953–1954; нині Івано-Франківський); перший заступник Міністра охорони здоров'я УРСР (1954–1960); директор (1960–1970), завідувач лабораторії консервування кісткового мозку Київського НДІ гематології і переливання крові (1984–1990; нині Інститут гематології та трансфузіології НАМНУ); ректор Київського медичного інституту (1970–1984). Голова Українського республіканського товариства лікарів-гематологів і трансфузіологів.

Наукові дослідження: аутотрансфузія консервованих клітин крові; ауто- і гомотрансплантація кісткового мозку хворим після променевої і хіміотерапії злюкисних

новоутворень; організація служби крові та донорства. Зробив вагомий внесок у вивчення механізму впливу низьких температур на клітини крові під час консервування. Ініціатор створення в Україні банку тривалого збереження крові і кісткового мозку при низьких температурах (використано під час лікування осіб, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС).

Лауреат премії імені О. Богомольця АН УРСР (1977), Державної премії України в галузі науки та техніки за цикл праць «Створення наукових основ та методів кріоконсервування клітинних суспензій і їх застосування у медицині» (1992, посмертно, разом із групою учених). Нагороджений державними нагородами СРСР.

Пішов з життя 7 липня 1990 р. в м. Київ.

Меморіальна дошка С. С. Лаврику встановлена на будівлі фізико-хімічного корпусу Київського Національного медичного університету імені О. О. Богомольця.

Література

1. Життєвий вибір вченого-гематолога // Вінниця – місто послідовників М. І. Пирогова : монографія / [О. А. Юрчишина, Н. М. Кравчук, Л. В. Сухарева та ін. ; Наук. б-ка ВНМУ ім. М. І. Пирогова]. – Вінниця, 2020. – С. 338–347 : фот.

2. Лаврик А. С. Семен Семенович Лаврик. Служіння людям та науці : до 100-річчя від дня народження / А. С. Лаврик, Ю. Г. Віленський. – Київ : [б. в.], 2015. – 69 с. : іл.

3. Семен Семенович Лаврик: вечорами над медичними часописами // Павленко Р. Бібліотека у намисті слова / Р. І. Павленко, Т. А. Остапенко, Ю. Г. Віленський ; Нац. наук. мед. б-ка України. – Київ, 2018. С. 65–66 : фот.

4. Тимченко А. С. До 100-річчя від дня народження Семена Семеновича Лаврика / А. С. Тимченко, Т. О. Калиниченко // Журнал НАМН України. – 2015. – Т. 21, № 3/4. – С. 417–418.

ВІЄВСЬКА Галина Анатоліївна

04.11.1930 – 18.09.2012

95 років від дня народження

Психіатр, доктор медичних наук (1973), професор (1976).

Народилася в м. Запоріжжя. Навчалася у Вінницькому медичному інституті (1948–1950). Закінчила Київський медичний інститут (1954). Працювала лікарем Вінницького психоневрологічного диспансеру, психоневрологічної лікарні.

З 1955 р. – у Вінницькому медичному інституті: клінічний ординатор кафедри нервових хвороб (1955–1956), асистент (1956–1959), доцент (1959–1971), завідувач (1971–1995) кафедри психіатрії Вінницького медичного інституту. З 1995 р. мешкала у Києві. Працювала науковим консультантом з психіатрії і наркології Київської міської наркологічної клінічної лікарні «Соціотерапія». З 2002 р. – професор Київської філії кафедри наркології Харківської медичної академії післядипломної освіти.

Була видатним українським клініцистом, відомим фахівцем з лікування хворих на епілепсію, людей з різними психічними розладами. Основний напрям наукових досліджень: нервово-психологічні порушення алкогольного генезу.

Поїшла з життя 18 вересня 2012 р. у м. Київ.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. № 722, арк. 135–145.
2. Звершховська І. Г. Вієвська Галина Анатоліївна / І. Г. Звершховська // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2005. – Т. 4 : В – Воґ. – С. 513 : портр.

БОРЖІЄВСЬКИЙ Цезар Кайтанович

05.11.1930 – 05.10.2020

95 років від дня народження

Лікар-уролог, доктор медичних наук (1971), професор (1974).

Народився в с. Баговиця Кам'янець-Подільського р-ну Хмельницької обл. Закінчив Вінницький медичний інститут (1955). Працював лікарем (1956–1960), асистентом кафедри шпитальної хірургії Вінницького медичного інституту (1960–1964);

доцентом кафедри торакальної хірургії та анестезіології Львівського медичного інституту (1964–1973), завідувачем (1973–2001), професором (2001–2020) кафедри урології, Львівського медичного університету. Організатор і керівник Львівського центру трансплантології нирки і хронічного гемодіалізу (1986–1996).

Наукові дослідження в галузі хірургії, анестезіології, реаніматології, урології, трансплантології.

Пішов з життя 5 жовтня 2020 р. у м. Львів.

Література

1. Боржієвський Цезар Кайтанович : до 75-річчя від дня народження // Урологія. – 2005. – Т. 9, № 3. – С. 54–55.

2. Не дожив до ювілею рівно місяць. Вічна пам'ять видатному Лікарю, Професору, Педагогу Цезару Кайтановичу Боржієвському! // Урологія. – 2020. – Т. 24, № 4. – С. 391–393.

3. Федорів Я.-Р. М. Боржієвський Цезар Кайтанович / Я.-Р. М. Федорів // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2004. – Т. 3 : Біо – Бя. – С. 289 : портр.

ШКАРУПА Володимир Миколайович

05.11.1970

55 років від дня народження

Біолог, доктор біологічних наук (2021).

Народився в м. Бердичів Житомирської обл. Закінчив біологічний факультет Львівського державного університету ім. І. Франка (1993). Працював вчителем біології та хімії в загальноосвітніх школах Житомирської області (1994–1997).

Впродовж 1999–2004 рр. – аспірант кафедри загальної та молекулярної генетики біологічного факультету Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка. Працював молодшим, згодом – старшим науковим співробітником лабораторії мутагенезу та антимутагенезу відділу медичної генетики ДУ «Національний науковий центр радіаційної медицини НАМН України» (2001–2016). За сумісництвом – асистент (2008–2009), доцент (2009–2010) кафедри анатомії, фізіології та шкільної гігієни інституту природничо-географічної освіти і екології Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (м. Київ). Асистент (2011–2016), завідувач (2016–2024) кафедри медичної біології ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Наукові дослідження: вроджені вади розвитку в радіоактивно забруднених регіонах України; радіаційний та хімічний мутагенез у розвитку низки хронічних захворювань людини; роль іонізуючого опромінення в патогенезі онкологічних захворювань; вивчення гумінових речовин як

модифікаторів мутаційного процесу; дослідження радіопротекторного та антимуtagenного ефекту низки біологічно активних речовин.

Література

1. Шкарупа Володимир Михайлович [Електронний ресурс] // Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. Кафедра медичної біології : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/37sXDgn> (дата звернення: 15.12.2024), вільний. – Назва з титул. екрана.

2. Шкарупа Володимир Михайлович // Кафедра медичної біології Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова : іст. нарис до 80-річчя створення / ред. Р. П. Піскун. – Вінниця, 2014. – С. 44–45 : фот.

БЛАГОВЕЩЕНСЬКИЙ Михайло Олександрович 20.11.1890 – ?

135 років від дня народження

Лікар-хірург, доктор медичних наук (1946), професор (1946).

Народився в с. Селищі Ардатовського повіту Симбірської губернії, нині Атяшевського р-ну, Мордовія. Закінчив Симбірську духовну семінарію (1912), медичний факультет Томського університету (1917). Працював лікарем.

Завідувач кафедри загальної хірургії Вінницького медичного інституту (1945–1950), кафедри факультетської хірургії Івановського медичного інституту (1951–1961). В роки Другої світової війни – хірург-

консультант на оборонному заводі в м. Іжевськ (1938–1945), постійний консультант евакошпиталів на території Удмуртської АРСР.

Наукові праці в галузі крайової патології (ендемичний зоб), урології, організації хірургічної допомоги населенню, абдомінальної хірургії, онкології, травматології.

Пішов з життя в м. Іваново (Росія).

Література

1. Архів ВНМУ, спр. № 86, т. 1 : А– Л, арк. 58–76.
2. Избранные страницы истории хирургической школы Удмуртии. – Ижевск, 2010. – С. 14–15.

МОРОЗ Лариса Василівна

23.11.1965

60 років від дня народження

Лікар-інфекціоніст, доктор медичних наук (2001), професор (2005). Заслужений лікар України (2007).

Народилася у м. Вінниця. Закінчила Вінницький медичний інститут ім. М. І. Пирогова (1988). Працювала лікарем-інтерном (1988–1989), ординатором інфекційного відділення Вінницької міської клінічної лікарні № 4 (1989–1995). З 1995 р. – у ВНМУ ім. М. І. Пирогова: асистент (1995–1998), доцент (1998–2003), з 2003 р. – завідувач кафедри інфекційних хвороб. Ініціатор створення у Вінниці одного з перших в Україні гепатологічних центрів (2000), впровадження в практику діагностики інфекційних хвороб полімеразної ланцюгової реакції,

пункційної біопсії печінки. Провідний фахівець в галузі гематології та одна із провідних в Україні фахівців з сучасних методів профілактики та лікування гепатитів В і С. Науковий консультант Вінницького обласного центру профілактики та боротьби зі СНІДом. Головний інфекціоніст Вінницького обласного управління охорони здоров'я.

Автор численних наукових праць, у т. ч. співавтор підручників: «Інфекційні хвороби» (Київ, 2012, 2018, 2020) та «Епідеміологія» (Вінниця, 2012), навчального посібника «Сучасні інструментальні методи дослідження в діагностиці захворювань органів дихання» (Львів, 2022), численних винаходів.

Наукові дослідження: вірусні захворювання (хронічні вірусні гепатити, СНІД).

Член Європейської асоціації з мікробіології та інфекційних хвороб (2004), Асоціації Інфекціоністів України. Нагороджена медаллю «Агапіта Печерського» (2010), Грамотою Верховної Ради України (2010).

Література

1. Мороз Лариса Василівна // Імена України 2007 : біогр. енциклопед. слов. / Ін-т гуманітар. досліджень АН України ; уклад. Л. Г. Андрієнко та ін. – Київ. – С. 343 : портр.

2. Мороз Л. В. Професор Лариса Мороз: «Завжди потрібно бути самим собою і... трішечки кращим» : [бесіда з професором Л. В. Мороз] / Л. В. Мороз ; спілкувалась О. Турчик // Вінничанка. – 2016. – № 5. – С. 6–8 : фот. кольор.

3. Мороз Лариса Василівна / І. В. Сергета // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2019. – Т. 21 : Мікро – Моя. – С. 560 : портр.

Грудень

МІЙ БОГ

*Мій бог формує всю ніч батальйони,
Прицільно стріляє, веде бої.
Мій бог толерує мої прокльони
І протирає скельця свої.*

*Мій бог не ховається поза спину,
Він над дітьми розстеляє покров.
Мій бог скуповує кровостинне
Й стає у чергу здавати кров.*

*Мій бог не може поки що спати,
Коли вся країна на варту встає.
Мій бог дозволяє мені не прощати
І називати усе – як є.*

Мар'яна Савка

ТОПЧИЄВА Катерина Павлівна

01.12.1910 – ?

115 років від дня народження

Фізіолог, доктор медичних наук (1974).

Народилася в м. Полтава. Упродовж 1924–1927 рр. навчалася у педагогічному технікумі в м. Пирятин Чернігівської області. Працювала вчителем біології (1927–1930). Протягом 1930–1933 рр. навчалася на стоматологічному факультеті Київського медичного інституту, одночасно працювала лаборантом кафедри гістології того самого інституту. Закінчила Київський стоматологічний інститут (1939). Працювала асистентом кафедри гістології Київського медичного інституту (1934–1935), лікарем у с. Красносілка на Вінниччині (1935–1936), виконувала обов'язки асистента кафедри гістології Вінницького медичного інституту (1936–1941).

Під час окупації м. Вінниці працювала санітарним лікарем міської управи, у Вінницькому медичному інституті. Із липня 1941 р. до визволення міста – у підпільній організації. Розповсюджувала листівки, забезпечувала медикаментами партизан.

Після Другої світової війни працювала асистентом кафедри гістології; асистентом, доцентом кафедри нормальної фізіології Вінницького медичного інституту. Читала курс лекцій з біофізики та нормальної фізіології.

Напрями наукових досліджень: взаємодія між нервовими і гуморальними впливами на серце, фізіологічні

зрушення у працівників сільського господарства під час сільськогосподарських робіт.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. № 1047, т. 2 : П– Я, арк. 225–302 : фот.
2. Топчієва Катерина Павлівна // Війна пройшла по їхніх долях. Книга пам'яті Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова : в 2 ч. / уклад.: О. А. Юрчишина, М. Г. Домненко, В. В. Кокус. – Вінниця, 2021. – Ч. 1. – С. 147–149 : портр.

ЯХНИЦЯ Олександр Гаврилович

05.12.1920 – ?

105 років від дня народження

Анатом, доктор медичних наук, професор.

Народився в с. Кірове, нині с. Подільське Вінницького р-ну Вінницької обл. Після закінчення Вінницької фельдшерсько-акушерської школи (1938) вступив до Вінницького медичного інституту. У 1940 р. був призваний до Червоної армії, де його застала війна. Учасник Другої світової війни.

Після демобілізації навчався в Івано-Франківському медичному інституті, який закінчив у 1953 р. Упродовж 1953–1964 рр. працював асистентом, доцентом кафедри нормальної анатомії Дніпропетровського медичного інституту. У 1964 р. очолив кафедру нормальної анатомії Запорізького фармацевтичного інституту (нині університет) та став першим

її завідувачем. З 1966 р. – проректор з навчальної та наукової роботи того самого закладу вищої освіти.

Напрями наукових досліджень: морфологія слизової оболонки дихальних шляхів, вивчення будови органів при дії СВЧ-опромінення та алкоголю, а також органів імунної системи після антигенної стимуляції та формування імунологічної толерантності.

Почесний член Наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів України. Нагороджений державними нагородами СРСР.

Пішов з життя у м. Київ.

Література

1. Волошин М. А. Олександр Гаврилович Яхниця – людина, педагог, вчений / М. А. Волошин, М. В. Карзов, В. К. Сирцов // Актуальні питання фармац. та мед. науки та практики. – 2003. – Вип. 11. – С. 3–8.

2. Колесник Ю. М. Професор Олександр Гаврилович Яхниця – видатний учений, талановитий педагог / Ю. М. Колесник, М. А. Волошин, В. К. Сирцов // Актуальні питання фармац. і мед. науки та практики. – 2011. – Вип. 24, № 1. – С. 5–7.

3. Лебединець М. Г. Яким був Олександр Гаврилович Яхниця / М. Г. Лебединець // Актуальні питання фармац. і мед. науки та практики. – 2011. – Вип. 24, № 1. – С. 72.

4. О. Г. Яхниця – видатний анатом України : (до 90-річчя від дня народження) / М. А. Волошин, В. К. Сирцов, М. Г. Лебединець [та ін.] // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2010. – Т. 9, № 4. – С. 92–94 : фот.

5. Професор А. Г. Яхниця и создание лекарственного препарата Тиотриазолин / Н. А. Волошин [и др.] // Актуальні питання фармац. і мед. науки та практики. – 2011. – Вип. 24, № 1. – С. 45–46.

ЛЕВІН Юхим Миронович
10.12.1895 – 1961

130 років від дня народження

Лікар-дерматовенеролог,
доктор медичних наук (1947),
професор (1947).

Народився в м. Київ. Закінчив Київський медичний інститут (1922). Працював науковим співробітником у дерматологічній секції при Київській науково-дослідній кафедрі клінічної медицини (1923–1930), завідувачем відділами експериментальної дерматовенерології та промислових і професійних захворювань шкіри Київського дерматовенерологічного інституту (1930–1938), завідувачем кафедри шкірних і венеричних хвороб Київського стоматологічного інституту (1931–1941), завідувачем кафедри шкірних і венеричних хвороб 2-го Київського медичного інституту (1937–1941). Завідувач кафедри шкірних і венеричних хвороб об'єднаного Київського медичного інституту (утворився від злиття 1-го і 2-го Київських медичних інститутів) (1941–1944). Завідувач кафедри шкірних і венеричних хвороб Одеського медичного інституту удосконалення лікарів (1944–1945).

Завідувач кафедри шкірних і венеричних хвороб Вінницького медичного інституту (1945–1952 ; 1953–1961). Здійснював обстеження працівників цукрових заводів Вінницької області з метою виявлення гнійничкових захворювань шкіри.

Напрями наукових досліджень: діагностика та лікування сифілісу, гонореї, екземи, псоріазу.

Пішов з життя у м. Вінниця.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. № 307, ч. 2 : К – Н, арк. 187–268.
2. Псюк С. К. Професор Юхим Миронович Левін : (до 110-річчя з дня народження) / С. К. Псюк, Л. Л. Гармаш // Український журнал дерматології, венерології, косметології. – 2005. – № 4. – С. 94–95.
3. Бондар С. А. До 80-річчя кафедри шкірних та венеричних хвороб Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова : [є про Ю. М. Левіна] / С. А. Бондар, С. К. Псюк // Вісник Вінницького національного медичного університету. – 2014. – № 2, Т. 18. – С. 646–650 : фот. ; Український журнал дерматології, венерології, косметології. – 2016. – № 2. – С. 121–124 : фот.

ШУВАЛОВ Сергій Михайлович

10.12.1950

75 років від дня народження

Лікар, щелепно-лицевий хірург.
Доктор медичних наук (1999),
професор (2004). Перший заслужений
професор ВНМУ ім. М. І. Пирогова
(2024).

Народився в смт Советський
Ленінградської обл. Закінчив
Іркутський медичний інститут (1973).
Працював лікарем-стоматологом в
м. Мінусінськ Красноярського краю
(1973–1977). Навчався в клінічній ординатурі на кафедрі
хірургічної стоматології Іркутського медичного інституту

(1977–1979). Старший лаборант кафедри госпітальної хірургії Красноярського медичного інституту (1979–1980), асистент кафедри хірургічної стоматології Красноярського медичного інституту (1980–1990). Викладач Братського медичного училища (Іркутська обл., РФ; 1990).

Хірург-стоматолог Вінницького обласного онкодиспансеру (1990–1992), завідувач відділення щелепно-лицевої хірургії Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М. І. Пирогова. Асистент, доцент кафедри стоматології дитячого віку (2000–2005), з 2005 р. – завідувач кафедри хірургічної стоматології ВНМУ ім. М. І. Пирогова, професор.

Член Європейської асоціації черепно-щелепно-лицевої хірургії з 2003 р. Проводить кістково-пластичні, ортогнатичні операції, пластику об'ємних дефектів обличчя. З його ініціативи на базі обласної клінічної дитячої лікарні був створений Центр дитячої щелепно-лицевої хірургії; на базі міської клінічної лікарні швидкої медичної допомоги відкрито відділення невідкладної допомоги щелепно-лицевим хворим.

Наукова робота спрямована на вивчення процесів регенерації тканин при запальних процесах, травмах, опіках щелепно-лицевої ділянки; проблем знеболення та седації в стоматології та щелепно-лицевій хірургії.

Література

1. Вітаємо ювіляра!: [до 65-річчя від дня народження С. М. Шувалова] // Молодий медик. – 2015. – Груд. (№ 6). – С. 8 : фот.

2. Професор Сергей Михайлович Шувалов : (к 60-летию со дня рождения) // Вісник морфології. – 2010. – Т. 16, № 4. – С. 984–985 : портр.

3. Професор Сергей Михайлович Шувалов : (к 60-летию со дня рождения) // Вісник стоматології. – 2010. – № 4. – С. 113–114 : портр.

СУДОМИР Олександр Костянтинович

30.12.1900 – ?

125 років від дня народження

Психіатр, доктор медичних наук, професор.

Народився у м. Івано-Франківськ. Перший завідувач кафедри психіатрії (1935–1941), за сумісництвом – в. о. завідувача кафедри судової медицини Вінницького медичного інституту (1936–1939). Учасник Другої світової війни. Засновник і перший завідувач кафедри психіатрії (1946–1957), декан медичного факультету (1950–1951) Станіславського медичного інституту (нині Івано-Франківський національний медичний університет).

Наукові дослідження: загальна психопатологія та судова психіатрія. Співавтор класичного підручника з судової психіатрії. Блискуче написана докторська дисертація О. К. Судомира, присвячена проблемі симуляції психозів, і дотепер не втратила актуальності. Нагороджений державними нагородами СРСР.

Література

1. Вінниччина в роки Великої Вітчизняної війни (1941–1945 рр.) : зб. док. і матеріалів / ред.: А. Ф. Олійник, М. Л. Бабій, С. С. Байда. – Одеса : Маяк, 1971. – С. 35.

2. Судомир Олександр Костянтинович // Війна пройшла по їхніх долях. Книга пам'яті Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова : в 2 ч. / уклад.: О. А. Юрчишина, М. Г. Домненко, В. В. Кокус. – Вінниця, 2021. – Ч. 1. – С. 140–141: портр.

2025 рік

***

*А треба жити. Якось треба жити.
Це зветься досвід, витримка і гарт.
І наперед не треба ворожити
І за минулим плакати не варт.*

*Отак як є. А може бути й гірше,
А може бути зовсім, зовсім зле.
А поки розум од біди не згірк ще, –
Не будь рабом і смійся як Рабле!*

*Тож веселімось, людоньки, на людях,
Хай меле млин свою одвічну дерть.
Застряло серце, мов осколок в грудях,
Нічого, все це вилікує смерть.*

*Хай буде все небачене побачено,
Хай буде все пробачене пробачено
Єдине, що від нас іще залежить, –
Принаймні вік прожити як належить*

Ліна Костенко

ПАВЛІНОВА Августа Василівна

1890 – 1982

135 років від дня народження

Хімік, доктор хімічних наук.

Народилася в м. Бірюч, нині Белгородської обл. (РФ). Закінчила Вищі жіночі курси хімічного відділення фізико-математичного факультету Київського університету (1907), де відтоді працювала асистентом кафедри фізичної хімії. Із 1920 р. – у Вінниці: викладач (1921–1925), професор фармацевтичного інституту (1925–1934).

Завідувач кафедри аналітичної хімії Воронежського університету (1935–1942; 1943–1945). У 1942 р. була евакуйована в с. Рязаново Ульяновської обл., де очолила кафедру хімії Воронежського зооветінституту. Впродовж 1945–1972 рр. працювала у Чернівецькому державному університеті. Першою почала вивчати комплексні з'єднання перехідних металів з оксикислотами.

Література

1. Боднарюк Е. В. Життєвий шлях та науково-педагогічна діяльність завідувача кафедри аналітичної хімії, професора Павлінової Августи Василівни: диплом. робота / Е. В. Боднарюк. – Чернівці, 2002. – 45 с.
2. Павлінова Августа Василівна // Радянський студент. – 1957. – 1 берез. (№ 5). – С. 2 : портр.

- **90 років** тому (**1935**) у Вінницькому національному медичному університеті засновано кафедри:

- мікробіології
- нервових хвороб
- психіатрії

- **85 років** тому (**1940**) у Вінницькому державному медичному інституті функціонувало 34 кафедри, на яких працювало 18 професорів, 16 доцентів, 6 старших викладачів.

Література

1. Мороз В. М. Вінницький державний медичний університет ім. М. І. Пирогова (історія створення, підсумок основних напрямків діяльності, перспективи подальшого розвитку) / В. М. Мороз, О. Г. Процек, Л. П. Смольський // Медична освіта. – 2001. – № 2. – С. 14.

- **25 років** тому (**2000**) відкрито фармацевтичний факультет ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Література

1. Наш поступ // Молодий медик. – 2003. – Черв. (№ 22). – С. 2.
2. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. Фармацевтичний факультет [Електронний ресурс] : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу : <https://bit.ly/2PNE6RO> (дата звернення: 21.11.2024), вільний. – Назва з титул. екрана.

Доценти ВНМУ ім. М. І. Пирогова – ювіляри 2025 року

АНДРОЩУК Ольга Василівна (05.01.1975), доцент кафедри спортивної медицини, фізичного виховання та реабілітації

ФІЛИК Анатолій Володимирович (07.01.1945), доцент кафедри педіатрії, акушерства і гінекології ФПО

НЮШКО Тетяна Юріївна (11.01.1975), доцент кафедри внутрішньої медицини № 3

МАСІБРОДА Наталя Григорівна (01.02.1960), доцент кафедри акушерства та гінекології № 1

ВАЩУК Валентина Анатоліївна (08.02.1970), доцент кафедри фармацевтичної хімії

КУРДИШ Лариса Федорівна (10.02.1975), доцент кафедри терапевтичної стоматології

БОРЕЙКО Тетяна Іванівна (18.02.1950), доцент кафедри нормальної анатомії

ПРЕВАР Анатолій Петрович (28.02.1965), доцент кафедри загальної хірургії

НЕЗГОДА Олександр Петрович (03.03.1960), доцент кафедри фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергії

КАТІЛОВ Олександр Васильович (11.03.1970), доцент кафедри пропедевтики дитячих захворювань та догляду за хворими дітьми

КРИКЛИВА Світлана Дмитрівна (12.03.1970), доцент кафедри фармації

ДУДІК Олена Петрівна (18.03.1975), доцент кафедри стоматології дитячого віку

ПАЛАМАР Інна Володимирівна (23.03.1965), доцент кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я

ДУСИК Андій Володимирович (25.03.1975), доцент кафедри клінічної анатомії та оперативної хірургії

СМІЮХА Олександр Анатолійович (08.04.1975), доцент кафедри променевої діагностики, променевої терапії та онкології

ОСТАПЧУК Олена Іванівна (06.05.1965), доцент кафедри внутрішньої медицини № 1

НЕЧИПОРУК Ольга Вікторівна (19.05.1950), доцент кафедри терапевтичних дисциплін та сімейної медицини ФПО

КРИЖАНОВСЬКА Алла Володимирівна (22.05.1965), доцент кафедри мікробіології

КОЗЛОВСЬКИЙ Юрій Казимирович (31.05.1965), доцент кафедри анестезіології, ІТ та МНС

ПАШИНСЬКИЙ Ярослав Миколайович (29.04.1975), доцент кафедри хірургії № 1 з курсом урології

КАЧУЛА Сергій Олександрович (01.06.1975), доцент кафедри біохімії ім. професора О. О. Пентюка

ПАНЧУК Олександр Юхимович (03.06.1960), доцент кафедри загальної гігієни та екології

СТАРЖИНСЬКА Ольга Леонідівна (25.06.1975), доцент кафедри внутрішньої медицини медичного факультету № 2

ЧОРНА Валентина Володимирівна (03.07.1965), доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини

ВОВК Ірина Миколаївна (06.07.1970), доцент кафедри мікробіології

ОНОФРІЙЧУК Олена Сергіївна (09.07.1965), доцент кафедри дитячих інфекційних хвороб

ТАРАСЮК Олена Костянтинівна (18.07.1975), доцент кафедри акушерства та гінекології № 1

ШМАЛІЙ Валентин Іванович (29.07.1965), доцент кафедри внутрішньої медицини № 3

ТОМАШКЕВИЧ Галина Іванівна (04.08.1965), доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини

АНДРОСОВ Сергій Іванович (06.08.1950), доцент кафедри хірургії медичного факультету № 2

МЕЛАЩЕНКО Сергій Григорович (10.08.1965), доцент кафедри внутрішньої та сімейної медицини

ШЕВЧУК Олександра Казимирівна (31.08.1965), доцент кафедри внутрішньої медицини медичного факультету № 2

КОЛЕСНИК Олег Миколайович (02.09.1965), доцент кафедри внутрішньої медицини № 3

ЛОНСЬКИЙ Леонід Йосипович (03.09.1955), доцент кафедри хірургії № 1 з курсом урології

РАЦИБОРИНСЬКА-ПОЛЯКОВА Наталія

Володимирівна (16.09.1965), доцент кафедри психіатрії, наркології та психотерапії

ВЕЛИЧКОВИЧ Марина Михайлівна (28.09.1970), доцент кафедри внутрішньої медицини № 1

СТУКАН Людмила В'ячеславівна (28.09.1975), доцент кафедри медичної психології та психіатрії

САНДЕР Сергій Володимирович (07.10.1960), доцент кафедри хірургії медичного факультету № 2

СЕРГІЙЧУК Олена Віталіївна (25.10.1975), доцент кафедри анестезіології, ІТ та МНС

ГАРМАШ Лариса Леонідівна (29.10.1955), доцент кафедри шкірних та венеричних хвороб

СМОЛКО Дмитро Геннадійович (13.11.1970), доцент кафедри нервових хвороб

ВИШАР Галина Олексіївна (15.11.1975), доцент кафедри внутрішньої медицини № 1

АНДРУШКОВА Ольга Олександрівна (19.11.1960), доцент кафедри внутрішньої та сімейної медицини

БАРАЛО Ігор Віталійович (23.11.1965), доцент кафедри хірургії № 1 з курсом урології

РОКУНЕЦЬ Ігор Леонідович (25.11.1975), доцент кафедри нормальної фізіології

ТАТАРИНА Ольга Володимирівна (27.11.1975), доцент кафедри ортопедичної стоматології

ТЕКЛЮК Сергій Васильович (03.12.1975), доцент кафедри психіатрії, наркології та психотерапії

КОВАЛЕНКО Володимир Олексійович (23.12.1955), доцент кафедри анатомії людини

БОГОМАЗ Ольга Василівна (30.12.1970), доцент кафедри нормальної фізіології

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК ЮВІЛЯРІВ 2025 РОКУ

Азлецький Володимир Олександрович	30
Бабляк Дмитро Євгенович.....	110
Берко Василь Григорович.....	64
Бернасовська Єлизавета Петрівна.....	74
Благовещенський Михайло Олександрович	127
Бойко Анна Андріївна.....	109
Бондар Сергій Анатолійович.....	117
Боржівський Цезар Кайтанович.....	125
Булавенко Ольга Василівна.....	70
Вакуленко Микола Опанасович.....	106
Венцківський Михайло Каспарович.....	19
Вернигородський Віктор Сергійович.....	68
Вернигородський Сергій Вікторович.....	102
Вієвська Галина Анатоліївна	124
Глауберзон Соломон Аронович.....	103
Гнатишин Микола Стефанович	20
Годлевський Аркадій Іванович.....	107
Гольденберг Наум Якович.....	99
Голяченко Олександр Макарович.....	26
Гоменюк Іван Прокопович.....	36
Гордієнко Ірина Юріївна.....	115
Григоренко Петро Петрович.....	94
Гросман Юлій Семенович.....	114
Гумінський Юрій Йосипович.....	58

Дмитренко Павло Григорович.....	27
Дубілей Володимир Васильович.....	71
Дудник Вероніка Михайлівна.....	60
Желіба Микола Дмитрович.....	39
Жученко Сергій Павлович.....	35
Загниборода Петро Кузьмич.....	91
Зайков Сергій Вікторович.....	87
Замятін Михайло Костянтинович.....	52
Заруцький Ярослав Леонідович.....	92
Іванов Валерій Павлович.....	49
Іванова Світлана Андріївна.....	119
Іпатов Володимир Миколайович.....	66
Капустян Григорій Якович	16
Кваша Володимир Петрович.....	34
Кириленко Вадим Арсенійович.....	89
Кігель Роман Юрійович.....	98
Ковальчук Валентин Петрович.....	73
Козак Іван Олександрович.....	85
Козир Ніна Миколаївна	15
Кононенко Іларіон Пилипович.....	42
Король Анатолій Петрович.....	44
Кузнєцова Валентина Іллівна	69
Кулик Анатолій Ярославович.....	116
Кучеренко Олександр Євтихійович.....	23
Кучук Олександр Павлович.....	50

Лаврик Семен Семенович.....	122
Ладуба Юрій Миколайович.....	51
Левін Юхим Миронович	134
Лісецький Віталій Адамович.....	63
Лісницький Анатолій Іванович.....	86
Мазурик Михайло Федотович.....	105
Маркова Олена Олексіївна	14
Медведь Левко Іванович.....	77
Мізрухін Ісак Аронович.....	82
Мороз Лариса Василівна	128
Наболотна Тамара.....	72
Набухотний Терентій Кирилович.....	53
Незгода Ірина Іванівна.....	76
Осіковська Людмила Костянтинівна.....	67
Остапчук Ірина Пилипівна.....	113
Павлінова Августа Василівна	139
Паненко Василь Васильович	5
Погорілий Василь Васильович	17
Поліщук Сергій Степанович.....	9
Процепко Олександр Олексійович.....	96
Пухлик Борис Михайлович.....	61
Пушкар Михайло Степанович.....	118
Рибачук Іван Андрійович.....	59
Рудюк Максим Павлович.....	93
Салдан Йосип Романович.....	24

Семенець Олексій Миколайович.....	45
Скіпін Георгій Васильович.....	38
Смик Михайло Михайлович	12
Собчук Галина Семенівна.....	6
Соловійова Людмила Олександрівна.....	56
Столярчук Олександр Олександрович.....	97
Судомир Олександр Костянтинович	137
Топорков Костянтин Дмитрович.....	111
Топчієва Катерина Павлівна.....	131
Тушевський Вадим Пилипович.....	55
Філімонов Юрій Вікторович.....	88
Фішензон Юхим Якович.....	41
Чепкий Леонард Петрович.....	33
Шаров Борис Володимирович.....	29
Шкарупа Володимир Миколайович	126
Шніпор Олександр Миколайович.....	8
Штейн Отто Михайлович.....	46
Шувалов Сергій Михайлович	135
Шумада Іван Володимирович.....	80
Юріхін Анатолій Павлович.....	79
Ющенко Тетяна Іванівна	11
Янчук Борис Васильович.....	10
Ярославський Володимир Петрович.....	104
Яхниця Олександр Гаврилович	132

ЗМІСТ

Передмова.....	3
Січень.....	4
Лютий.....	22
Березень.....	32
Квітень	48
Травень.....	57
Червень.....	75
Липень.....	84
Серпень.....	90
Вересень.....	101
Жовтень.....	112
Листопад	121
Грудень	130
2025 рік.....	138
Доценти ВНМУ ім. М. І. Пирогова – ювіляри 2025 року.....	141
Іменний покажчик ювілярів 2025 року.....	144